

No:10

SN:39
Dehkadeh Mehr
Entrepreneurship Development
Magazine

نشریه سراسری توسعه کار آفرینی
بهمن ماه نود و هشت / شماره دهم
شماره پیاپی ۳۹
۲۰۰ هزار ریال

مدیر عامل صندوق کار آفرینی امید:

استارت آپ‌های خلاق
برای توسعه
اقتصاد روستا
فعال می‌شوند

لزوم بهره‌گیری از انرژی‌های پاک در مسیرهای گردشگری

دکتر عیسی منصوری خبر داد

پرداخت ۱۱ هزار میلیارد تسهیلات
اشتغال روستایی به ۱۲۲ هزار کسب و کار

پژوهش

یگانه راه توسعه

[پرونده شماره هفتم توسعه پایدار]

توسعه

انرژی پاک
و مقرون به صرفه

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

دست در دست هم
دهیم به مهر
میهن خویش را
کنیم آباد

www.dehkadehmehr.ir

• ٢١-٧٥٩٨١٩٠١ ☎

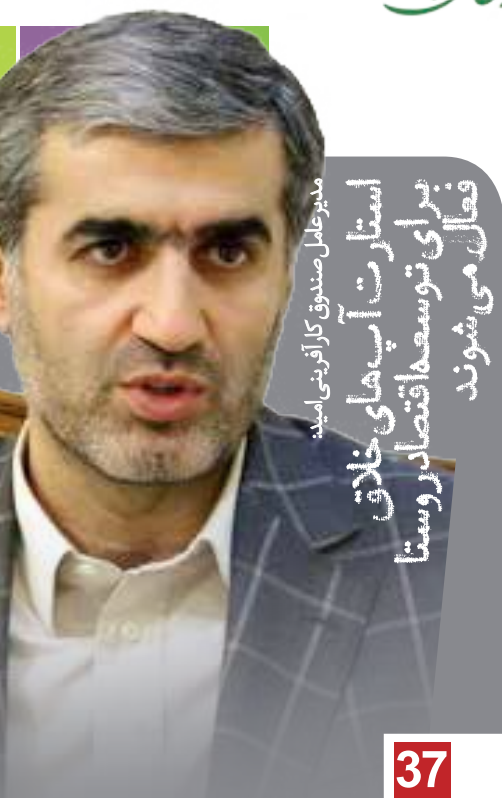
 www.boomifood.ir

 boomifood

امروزه توسعه پایدار یکی از اصلی‌ترین دغدغه‌های کشورهای در حال توسعه است. صنعت گردشگری همواره فرصتی مناسب برای به وجود آوردن توسعه پایدار و همچنین ابزاری مناسبی برای رشد اقتصادی در جوامع گوناگون بوده است. همانطور که میدانیم عوامل گوناگونی موجب میشود تا گردشگران تجربیات متفاوتی را در طول سفر خود بدست آورند، خوراک و نوشیدنی همواره یکی از مؤثرترین فاکتورها بر تجربه گردشگران بوده و حتی باعث رشد و ترقی بسیار از مقاصد گردشگری نیز شده است.

باتوجه به نقش مؤثر خوراک و نوشیدنی شرکت بومی فود فعالیت خود را به عنوان عضو کوچکی از صنعت گردشگری باهدف بالا بردن سطح تشریفات و پذیرایی و همچنین شناساندن طعم خوراک و نوشیدنی ایران زمین به گردشگران داخلی و خارجی آغاز نمود. باشد تا با کمک پروردگار بلند مرتبه گامی هر چند کوچک در رشد و شکوفایی میهن عزیزمان ایران برداریم.

مدیرعامل صندوق کارآفرینی امید
استارت آپ‌های خلاق
برای توسعه اقتصاد روستا
فعال می‌شوند

37

20

چگونه می‌توان محیط‌زیست سالم‌تری داشت؟

در سیزدهمین نمایشگاه بین‌المللی گردشگری
و صنایع دستی تهران صورت گرفت
حضور دبیر خانه توسعه
کارآفرینی دهکده مهر سیاهکل
به عنوان مجری طرح
مسیر گردشگری دیلمان

نشریه سراسری توسعه کارآفرینی
شماره پیاپی ۳۹ / سری جدید / شماره دهم
پهمن ماه ۱۳۹۸

Dehkadeh Mehr
Entrepreneurship Development
Magazine

به نام خدا

مجموعه‌ای که برای ایجاد اشتغال
در کشور کار می‌کند، باید مثل اتاق جنگ
دوران دفاع مقدس که شب و روز
نمی‌شناخت، کار کند.

رهبر معظم انقلاب اسلامی

۱۳۸۱/۱/۹

صاحب امتیاز و مدیرمسئول:

علی رضا کیوان فرد

alikeyvan.1357@gmail.com

قائم مقام مدیرمسئول

و جانشین سردبیر:

الهام صالح

marjan.saleh2000@gmail.com

معاونت حقوقی: بابک صدیقی دهکردی

دبیر شورای سیاست‌گذاری:

سید علیرضا کاظمی دولابی

سردبیر: مهدی خورسند لیه‌چاک

دبیر هیئت علمی: مرتضی طالع ماسوله

هیئت تحریریه:

مرضیه نجفی زاده / محمد حسین جبل عاملی

ساسان سید توکلی / رامین شیرعلی پور

سجاد کوچک نیا / مهرناز اسکندری

سمانه غفوری روزبهانی / اسید محمدسالار کاظمی دولابی

اعظم سادات حسینی

طراح گرافیک: ملیحه عنبری

آدرس دفتر رسانه:

تهران. خیابان دیباجی شمالی.

نرسیده به بزرگراه آیت اله صدر. خیابان محمود نوریان

خیابان دقوز. خیابان صفا. کوچه پیوست. پلاک ۳

کدپستی: ۱۹۵۳۶۴۴۸۱۳

شماره تماس و نمابر: ۲۲۲۸۲۱۹۳

چاپ: آرش

تهران، میدان قیام، خیابان ری، ابتدای پل ری

سمت راست، پلاک ۴۳۷

تلفن: ۳۳۵۰۰۶۷۱

@DMM2020

dehkadehmehr.mag

مقالات و یادداشت‌های به چاپ رسیده

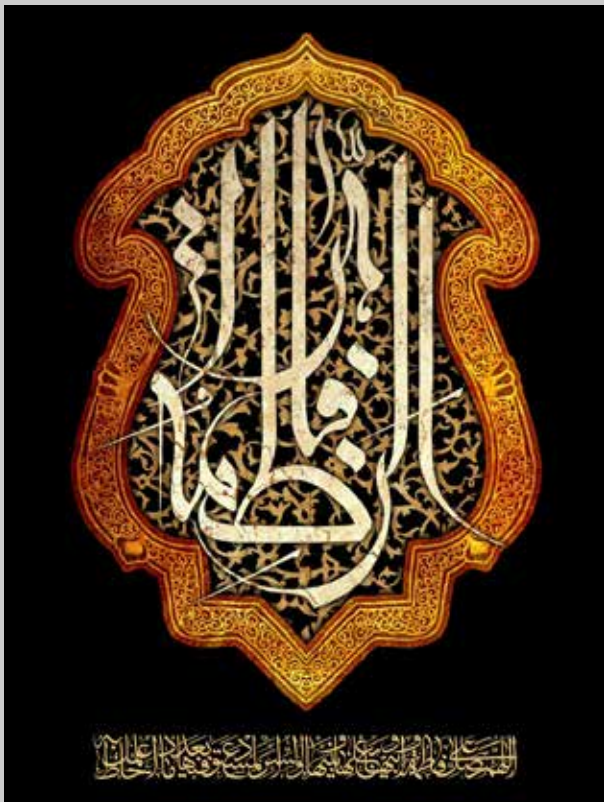
در [دهکده مهر] صرفاً بیانگر آراء و نظرات صاحب قلم بوده

و [دهکده مهر] هیچ مسئولیتی در برابر آنها ندارد.

[دهکده مهر] در بررسی و اصلاح مطالب ارسالی، آزاد است.

نقل مطالب و عکس‌ها یا ذکر منبع و جهت استفاده

در امور تحقیقی و تحلیلی بلامانع است.

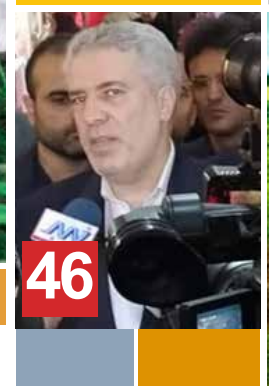
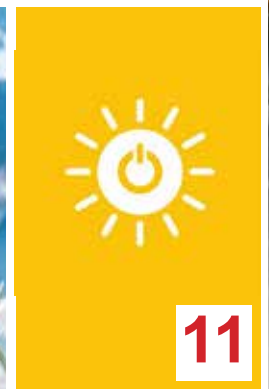
- یادداشت سردبیر...
- [۰۶] شکر نعمت، در استفاده هرچه بهتر از امکانات است
- یادداشت...
- [۰۷] توسعه کسب و کارهای بومی با گسترش پایدار مسیر گردشگری
- [پرونده شماره هفتم توسعه پایدار]
- تضمین دسترسی به انرژی
- پایدار و مدرن با صرفه و قابل اتکاء برای همه
- بررسی لزوم استفاده از انرژی‌های نو در راستای
- [۱۲] حفاظت از محیط زیست
- [۱۶] چالش‌ها و پیامدها
- [۲۱] چگونه می‌توان محیط زیست سالم‌تری داشت؟
- حضور دبیرخانه مسیر گردشگری دیلمان
- [۲۲] به عنوان مجری طرح مسیر گردشگری دیلمان
- پرداخت ۱۱ هزار میلیارد تسهیلات
- [۲۶] اشتغال روستایی به ۱۲۲ هزار کسب و کار
- لزوم بهره‌گیری از انرژی‌های پاک در مسیرهای گردشگری
- [۲۹] (مطالعه موردی: استان گیلان)
- [۳۱] پژوهش یگانه راه توسعه
- [۳۴] راهکارهای اشتغال در روستاها
- استارت‌آپ‌های خلاق برای توسعه
- [۳۷] اقتصاد روستا فعال می‌شوند
- بازگشت به طبیعت
- [۳۹] باز تعریف برندسازی مقاصد گردشگری
- [۴۳] گردشگری فرهنگی
- [۴۷] ۱۵۰۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری در گردشگری
- نقش گردشگری در معرفی
- [۴۹] پتانسیل‌های اقتصادی مناطق بومی
- [۵۱] پنجه از گلوله سرمایه‌گذاران برداشته شد

دکتر عیسی منصوری
خبر داد

پرداخت ۱۱ هزار میلیارد تسهیلات
اشتغال روستایی به ۱۲۲ هزار
کسب و کار

بازگشت به طبیعت
باز تعریف برندسازی
مقاصد گردشگری

شکر نعمت، در استفاده هرچه بهتر از امکانات است

به طور عام و مردم کشورهای صنعتی به طور خاص در معرض زیان‌های ناشی از آلودگی محیط هستند. هر فرد به لحاظ وظیفه اسلامی و انسانی، مسئولیت دارد که به منظور تقلیل آلودگی محیط، به خویشتن و جامعه کمک نماید تا از این طریق بتوانیم به اهداف اسلامی و انسانی خویش دست یابیم و جامعه‌ای سالم و با نشاط داشته باشیم. حفظ نعمت‌ها از مهم‌ترین مسائل حیاتی جامعه است. انسان باید از تخریب و هدر دادن دارایی‌ها دست بردارد و برای آینده خود و همنوعانش، به ترمیم، تکمیل و حفظ نعمت‌ها بپردازد. طبیعت و منابع طبیعی نیز یکی از نعمت‌های الهی است و انسان وظیفه دارد در حفظ و توسعه آن بکوشد. امام صادق علیه‌السلام فرمود: «انسان به کاشتن، آب دادن و مواظبت کردن از درخت مکلف شده است». مقام معظم رهبری حضرت آیت‌الله خامنه‌ای می‌فرماید: «برای سبز نگه داشتن کشور بایستی نهضتی فراگیر برپا شود و شکر نعمت، در استفاده هرچه بهتر از امکانات است». در سایه عمل به فرمان امام صادق علیه‌السلام، یعنی با کاشتن درخت، آب دادن به آن و مراقبت کردن از آن است که می‌توان از تخریب طبیعت و منابع طبیعی جلوگیری کرد.

نگاهبانی از محیط زیست و منابع طبیعی حایز اهمیت است. نخست این که هر فرد به عنوان جزئی از جامعه باید تن درست و نیرومند و سرزنده و بانشاط باشد تا بتواند بهتر زندگی خویش را ادامه دهد؛ دوم این که چون زندگی فرد و جامعه به همدیگر وابسته است و ارتباط تنگاتنگ میان این دو برقرار است، هریک از ما علاوه بر وظیفه‌ای که در قبال سلامت خود داریم، در برابر سلامت جامعه نیز مسئولیت داریم و به همین دلیل باید در زمینه حفاظت محیط‌زیست و منابع طبیعی، فوق‌العاده حساس و دقیق عمل کنیم. علاوه بر این، باید از این نکته نیز غفلت نکنیم که نسل‌های آینده هم حق دارند از زیبایی‌ها و مزایای مادی و معنوی منابع طبیعی و زیست‌محیطی بهره‌مند شده و استفاده مطلوب کنند. تحقیق و بررسی مستمر درباره مسائل محیط‌زیست، آدمی را به استفاده معقول از منابع طبیعی هدایت می‌کند. امید است با استفاده صحیح از منابع طبیعی، زمینه بهره‌بردن نسل‌های آینده از این منابع حیاتی و خدادادی فراهم شود.

منابع طبیعی سرمایه ملی است. یعنی، ثروت‌ها و نعمت‌های خدادادی است که مال همه مردم کشور است و همه باید از آن مراقبت کنیم. آب، مایه حیات است، ولی همین آب اگر ناسالم باشد ممکن است موجب مرگ انسان شود. چنان که می‌دانیم مهم‌ترین عامل حیات انسانی، آب است و زندگی بدون آب، غیرممکن است. در قرآن کریم، آیاتی داریم که رابطه آب را با طبیعت و به خصوص حیات موجودات زنده، و نیز ارزش و اهمیت آب را یادآوری کرده است. از جمله در قرآن آمده است: «خداوند تمام جنبندگان را از آب آفرید». اینها همه نشانه ارزش و اهمیت این نعمت خدادادی است. حال، همین نعمت خدادادی که مایه حیات انسان و حیوان است، اگر با عوامل آلوده‌کننده مواجه شود، علاوه بر این که به سلامت و زندگی انسان ضربه می‌زند، موجودات آبزی گیاهی و حیوانی را هم نابود می‌سازد. به همین دلیل دین مقدس اسلام به نظافت آب اهمیت فراوان داده و برای پاکیزه نگه داشتن آن، دستورهای صادر کرده است. امام صادق علیه‌السلام با آینده‌نگری سفارش می‌فرمودند: «آدمی باید طوری زندگی کند که اطراف محیط زندگی خود را آلوده نکند، زیرا اگر آن را آلوده نماید روزی می‌آید که بر اثر آن آلودگی، زندگی بر او دشوار و غیرممکن می‌شود».

اما درخت؛ ارزش درخت تنها به چوب و میوه آن نیست، بلکه در لطافت هوا، حفظ خاک و گردش آب در طبیعت هم تأثیر فراوان دارد. «در ایران مناطق وسیعی وجود دارد که به علت قطع درختان طبیعی، به شزار تبدیل شده است. در موقع وزش باد، این شن‌ها به حرکت در می‌آیند و بسیاری از مزارع و خانه‌ها و مراعات را می‌پوشانند. برای حفظ راه‌ها، کشتزارها و روستاهای کشور، در اطراف این مناطق و بر روی تپه‌های شنی، درخت کاری می‌کنند تا شن‌ها تثبیت شده و از پیشروی آنها جلوگیری شود. درخت، آنقدر پرفایده است که مردم، اغلب اوقات، آنها را در محل‌هایی که درخت خودرو وجود ندارد می‌کارند. کشاورزان در اطراف زمین‌های زراعتی و خانه‌های خود، درخت می‌کارند تا محصولاتشان را از گزند باد و طوفان حفظ کنند. عده‌ای هم برای تهیه چوب مورد نیاز، درخت می‌کارند. درخت را روی تپه‌ها و زمین‌های پرشیب هم می‌کارند، تا بدین وسیله از شسته شدن خاک و جاری شدن سیل، جلوگیری نمایند».

از ویژگی‌های آیین مقدس اسلام، توجه دادن انسان‌ها به مسئله مهم پاکیزگی و نیز تأکید بر حفاظت محیط‌زیست از آلودگی‌هاست. امروزه تمام مردم جهان

سردبیر |

مهدی خورسند لیه‌چاک |

بهمن‌ماه ۱۳۹۸ |

توسعه کسب و کارهای بومی با گسترش پایدار مسیر گردشگری

ظرفیت‌ها و فرصت‌ها در این بخش می‌باشد، است. همچنین، امروزه جهت حل بسیاری از معضلات و مسائل موجود در هر جامعه یک راه شناخته شده وجود دارد و آن روش تعاون و همکاری است. با روش تعاون به بهترین وجه می‌توان در فعالیتهای اجتماعی-اقتصادی مشارکت کرد و مشکلات موجود در بخش‌های سه‌گانه اقتصادی را از بین برد.

اما بخش مهمی از کسب و کارهای بومی منوط به گسترش توسعه پایدار گردشگری است. مفهوم پایداری در صنعت گردشگری مفهومی اثرگذار و بحث برانگیز در چند دهه اخیر در سراسر جهان بوده است. سازمان‌ها و شرکت‌ها غالباً به عنوان عاملان اصلی ایجاد مسائل زیست‌محیطی و اجتماعی و در نتیجه منشأ ناپایداری در جامعه شناخته می‌شوند. هتل‌ها نیز به عنوان یکی از بخش‌های مهم صنعت گردشگری آثار مختلفی بر محیط بر جای می‌گذارند اما مظاهر پابندی به اصول توسعه پایدار در بین کسب و کارهای مختلف صنعت گردشگری و از جمله هتل‌ها در ایران، چندان گسترده نیست. بسیاری از نویسندگان متأخر، کارآفرینی را موتور محرکه توسعه پایدار دانسته و معتقدند قدرت نوآورانه کارآفرینی، انقلاب صنعتی بعدی و آینده‌ای پایدارتر را به همراه خواهد داشت. اما مفهوم پایداری بسیار پیچیده است و عملیاتی کردن و سنجش میزان پیشرفت در مسیر پایداری در همه حوزه‌ها بسیار دشوار بوده و نیازمند تدوین شاخص‌های دقیق و سازگار و مناسب است. براساس یافته‌های پژوهش‌های انجام شده در مجموع ۵۶ شاخص، معرفی گردید که از آن میان، ۱۹ شاخص معرف پتانسیل‌های کارآفرینی و پایداری، ۴ شاخص معرف قصد و نیت، ۱۱ شاخص در بعد اقتصادی، ۶ شاخص در بعد اجتماعی، ۸ شاخص در بعد زیست‌محیطی و ۸ شاخص نیز در بعد نهادی شناسایی شدند که متناسب با شرایط کسب و کارهای گردشگری از جمله هتل‌ها در ایران هستند.

دبیر شورای سیاست گذاری
سید علیرضا کاظمی دولابی
بهمن ماه ۱۳۹۸

تجربه نشان داده است که توسعه کسب و کارهای کوچک مانند مشاغل بومی هر منطقه به دلیل ساختار ساده و زودبازدهی و نیاز اندک به سرمایه در جهت متعادل کردن بازار کار مؤثر بوده است. در کشور ما با توجه به ترکیب جمعیتی، کسب و کارهای کوچک می‌تواند بازدهی مناسبی داشته و در کوتاه‌مدت و حتی در میان‌مدت در رفع مشکل بیکاری مؤثر باشد. از این رو سامان بخشیدن، به‌روزرسانی و نظام‌مند کردن مشاغل بومی یک ضرورت آشکار است. در وضعیت کنونی، به لحاظ مدیریتی و سیاست‌گذاری، هیچ سازمانی به طور مشخص متولی مشاغل بومی نیست. این مشاغل عمدتاً به صورت سنتی و بدون جهت‌گیری کلی در کشور رواج دارد. درحالی‌که اگر بخواهیم این مشاغل به صورت پایدار و در تراز جهانی ایجاد شوند، نیازمند برنامه‌های حمایتی و آموزشی و به‌روزرسانی و استفاده از تکنولوژی‌های روز می‌باشد. بنابراین با اجرای این طرح طلعه روشنی برای ساماندهی و نظام‌مند نمودن این مشاغل به وجود می‌آید و به تدریج ضمن شکل‌گیری یک نظام مدیریتی مشخص، زمینه مناسبی برای شکل‌گیری نهاد متولی این مشاغل به وجود می‌آید.

بدون تردید امروزه توسعه کارآفرینی و پیامدهای بی‌بدیل آن که شامل تولید ثروت، توسعه فناوری و شغل مفید و مولد می‌باشد از مهمترین دغدغه‌های سیاست‌گذاران، برنامه‌ریزان و مدیران جامعه ما بشمار می‌آید. توسعه کارآفرینی عبارت است از افزایش احتمال و نرخ وقوع رفتار کارآفرینانه در کلیه ابعاد کارآفرینی. به عبارت دیگر افزایش فرصت‌های کارآفرینی، افزایش علاقه و انگیزه افراد جامعه برای انجام فعالیت‌های کارآفرینانه و توانمندسازی آنها برای موفقیت در اجرای فرآیند کارآفرینی. با این تعریف، برنامه ملی توسعه کارآفرینی، مفهوم وسیع آن را در بر می‌گیرد و شامل ایجاد کسب و کارهای جدید، توسعه کسب و کارهای موجود، حل مشکلات جامعه، دولت و بنگاه‌ها و بهبود زندگی فردی و اجتماعی است. بنابراین یکی از راه‌حل‌های موجود توسعه کارآفرینی در مشاغل بومی که شامل شناسایی

هنر ایرانی اسلامی

بامجموعه فرهنگی حراج باران

www.baranauction.com

هنرهای ایرانی و اسلامی
ISLAMIC & PERSIAN ARTS

انرژی پاک
و مقرون به صرفه

[پرونده شماره هفتم توسعه پایدار]

توسعه

برای تضمین دسترسی
به انرژی پایدار و مدرن با صرفه
و قابل اتکا، برای همه

بررسی لزوم استفاده از انرژی‌های نو در راستای حفاظت از محیط‌زیست

| به قلم: سجاد کوچک‌نیا |

اشعه‌های مرئی پس از عبور از آن و برخورد با سطح زمین بصورت اشعه‌های مادون قرمز به اتمسفر برمی‌گردند و توسط گازهای گلخانه‌ای جذب شده و گرمای اتمسفر را افزایش می‌دهند.

این پدیده به‌عنوان یک تاثیر مثبت باعث حفظ تعادل زیست‌محیطی است اما مشکل از آنجایی آغاز شد که با صنعتی شدن کشورها و نیز رشد بی‌رویه جمعیت جهان که منجر به استفاده بیشتر از سوخت‌های فسیلی در بخش‌های انرژی، صنعت و حمل و نقل و همچنین جنگل‌زدایی به علت استفاده بی‌رویه و نادرست از جنگل‌ها و بکارگیری زمین‌های وسیع برای تولید محصولات کشاورزی شد که در نتیجه باعث افزایش تولید دی‌اکسید کربن ناشی از بکارگیری سوخت‌های فسیلی (ذغال، گاز و نفت) و عدم جذب دی‌اکسید کربن تولید شده و به علت تخریب جنگل‌ها که منابع غنی جذب دی‌اکسید کربن و کاهش‌دهنده این گاز در اتمسفر است.

همچنین کاهش فضای سبز از طریق قطع درختان برای گسترش زمین‌های کشاورزی و دیگر کاربردها که در نهایت موجب ازدیاد میزان گازهای گلخانه‌ای در کره زمین شده است. لازم به ذکر است که تخریب لایه ازن واقع در اتمسفر زمین توسط مواد شیمیایی ساخت بشر مانند کلروفلوئورو کربن‌ها دارای اثر مستقیم بر افزایش اثر گلخانه‌ای است که این مواد با لایه اوزن واکنش نشان داده و این لایه را دچار آسیب می‌کنند.

گازهای گلخانه‌ای به طور عمده به دو دسته تقسیم می‌شوند:

- گازهای گلخانه‌ای طبیعی که در فرآیندهای طبیعی مانند بخار آب، دی‌اکسید کربن، متان و اکسیدهای نیتروژن وارد اتمسفر زمین می‌شوند.
 - گازهای گلخانه‌ای ناشی از فعالیتهای بشری که در طبیعت وجود نداشته‌اند و از زمان صنعتی شدن کشورها به تدریج تولید و وارد اتمسفر شده‌اند که از جمله می‌توان به گازهای شیمیایی و صنعتی مانند کلروفلوئورو کربن‌ها اشاره کرد که در پروتکل کیوتو (۱۱ دسامبر ۱۹۹۷) مطرح شد و مورد تأیید قرار گرفت.
- با افزایش گازهای گلخانه‌ای تولیدی توسط بشر آن تعادل ظریف که در تولید گازهای گلخانه‌ای طبیعی وجود داشت بر هم می‌خورد و می‌تواند آثار منفی‌ای را از جمله موجب نگه‌داشتن گرمای بیشتری در اتمسفر و در نتیجه گرم شدن کره زمین و تغییر اقلیم کره زمین و وقوع تغییرات نامطلوب زیست‌محیطی می‌شوند. تخمین زده می‌شود که دمای متوسط زمین از سال ۱۸۸۰ تاکنون در حدود ۰/۵ تا ۰/۶ درجه سانتیگراد به دلیل خروج گازهای گلخانه‌ای ناشی از فعالیتهای بشر افزایش یافته است و برآورد می‌شود که اگر روند گرم شدن زمین ادامه یابد و تا سال ۲۱۰۰ سطح دریاها در حدود ۰/۶ متر بالا خواهد آمد.

ب) آثار نامطلوب پدیده اثر گلخانه‌ای و نظام‌های حقوقی جهانی

از جمله عوارض ناشی از افزایش دمای کره زمین عبارتند از:

- از بین رفتن بسیار از اکوسیستم‌ها و گونه‌های طبیعی همانند از بین رفتن مرجانها و تخریب صخره‌های مرجانی دریاها.
- افزایش تناوب و شدت بروز طوفانها، گردابها، سیل‌ها و نیز قحطی‌های ناشی از خشکسالی که متأسفانه در سالهای اخیر شاهد بروز و پیدایش آنها در نقاط مختلف جهان هستیم.

- آب شدن یخ‌های قطبی و کوه‌های یخ
- افزایش تناوب آتش‌سوزی‌های جنگلی
- گسترش بیماریها در مناطق گرمسیری به دلیل ازدیاد حشرات
- کاهش منابع آبی در برخی مناطق خشک

در دهه‌های اخیر فعالیتهای در سطح جهان صورت گرفته است تا با پدیده‌ای که از آن به عنوان «تغییر اقلیم زمین» یاد می‌شود، برخوردی مناسب صورت گیرد تا از پیامدهای ناگوار آن جلوگیری شود در راستای این فعالیتهای می‌توان به پذیرش اسنادی چون قطعنامه‌های مجمع عمومی سازمان ملل متحد در زمینه حمایت از اقلیم زمین، اعلامیه‌های سازمان ملل متحد راجع به محیط‌زیست بشر (استکهلم ۱۹۷۲) و راجع به محیط‌زیست و توسعه (ریودوژانیرو ۱۹۹۲)، کنوانسیون‌ها و پروتکل‌های جهانی نظیر کنوانسیون وین ۱۹۸۵ برای حمایت از لایه ازن و پروتکل مونترال (و اصلاحیه‌های مربوطه به آن)، کنوانسیون ساختاری ملل متحد در خصوص تغییرات اقلیم و پروتکل ۱۹۹۷ آن، و نیز اسناد جهانی دیگر نظیر دستور کار ۲۱۱۵ (به ویژه فصل ۹ آن در زمینه حمایت از اتمسفر) اشاره کرد.

در دهه‌های اخیر فعالیتهای در سطح جهان صورت گرفته است تا با پدیده‌ای که از آن به عنوان «تغییر اقلیم زمین» یاد می‌شود، برخوردی مناسب صورت گیرد تا از پیامدهای ناگوار آن جلوگیری شود در راستای این فعالیتهای می‌توان به پذیرش اسنادی چون قطعنامه‌های مجمع عمومی سازمان ملل متحد در زمینه حمایت از اقلیم زمین، اعلامیه‌های سازمان ملل متحد راجع به محیط‌زیست بشر (استکهلم ۱۹۷۲) و راجع به محیط‌زیست و توسعه (ریودوژانیرو ۱۹۹۲)، کنوانسیون‌ها و پروتکل‌های جهانی نظیر کنوانسیون وین ۱۹۸۵ برای حمایت از لایه ازن و پروتکل مونترال (و اصلاحیه‌های مربوطه به آن)، کنوانسیون ساختاری ملل متحد در خصوص تغییرات اقلیم و پروتکل ۱۹۹۷ آن، و نیز اسناد جهانی دیگر نظیر دستور کار ۲۱۱۵ (به ویژه فصل ۹ آن در زمینه حمایت از اتمسفر) اشاره کرد.

در چنین راستایی نقش شرکت‌های برق که یکی از ارکان اصلی تولید انرژی در کشورها و جهان بوده و امر سیاست‌گذاری در میزان و نحوه تولید انرژی برق و فرهنگ‌سازی لازم در زمینه مصرف انرژی را بر عهده دارند و همچنین سهم و مقدار تاثیرات آنها بر تغییر اقلیم زمین و محیط‌زیست بالاخص تولید گازهای گلخانه‌ای و اثرات نامطلوب زیست‌محیطی مورد بررسی قرار گیرد و جهت کاهش این اثرات راه‌حل‌های صحیح و راهکارهای مناسب مورد توجه قرار گرفته و در دستور کار شرکت‌های برق قرار گیرد و در این میان جایگاه شرکت‌های توزیع و میزان تاثیر آنها مورد بررسی کارشناسی و ارزیابی واقع شود.

به هر حال در ابتدای بررسی موضوع این مقاله باید توضیحات لازم در زمینه پدیده‌هایی که در اثر تولید انرژی برق موجب تغییر احتمالی اقلیم کره‌زمین می‌شوند و اثرات نامطلوب زیست‌محیطی را بوجود می‌آورند (به ویژه اثر گلخانه‌ای ناپدار) ارایه شوند و تولید و مصرف انرژی و تاثیر آن بر چنین فرایندی مورد اشاره قرار گیرد.

الف) پدیده اثر گلخانه‌ای و عوامل موثر بر آن

پدیده (اثر گلخانه‌ای) یکی از فرآیندهای طبیعی است که بر اثر آن ادامه حیات در کره زمین امکان‌پذیر شده است. این فرآیند از آن جهت پدیده اثر گلخانه‌ای نامیده شده است که بر اساس اصل فیزیکی یکسان و مشابهی با آنچه در یک گلخانه شیشه‌ای رخ می‌دهد، عمل می‌کند.

در یک گلخانه شیشه‌ای حفاظت شیشه‌ای اجازه ورود نور خورشید به گلخانه را می‌دهد و سپس انرژی گرمایی آن در داخل گلخانه نکه می‌دارد.

در طبیعت نیز این فرآیند به دلیل وجود گازهای گلخانه‌ای ناشی از واکنش‌های طبیعی رخ می‌دهد. هنگامی که نور خورشید بصورت اشعه‌های مرئی و ماوراء بنفش به لایه‌های اتمسفر می‌رسد لایه اوزن مانع عبور اشعه‌های ماوراء بنفش شده و

باید توجه داشت که موضوع گرم شدن کره زمین و تغییر اقلیمی ناشی از اثر گلخانه‌ای اضافی یک مشکل جهانی است و راه‌حلهای آن نیز باید جهانی بوده و همه کشورهای جهان باید در جهت مبارزه با چنین مشکلی کوشش کنند اگرچه کشورهای توسعه یافته و صنعتی نقش اصلی را در ایجاد و پیدایش این مشکل و گرم شدن زمین و تغییرات نامطلوب زیست‌محیطی به دلیل دستیابی به استانداردهای بالاتر زندگی با استفاده گسترده از سوختهای فسیلی در طول چند قرن اخیر را داشته‌اند اما به هر حال باید توجه داشت که برای حل این گونه مسایل زیست‌محیطی لازم به مشارکت همه کشورهای جهان، چه توسعه یافته و چه در حال توسعه است.

هر چند نقش این کشورها در حل مشکلات یکسان نیست، چنین اشتراک مساعی یک ضرورت برای حفظ محیط زیست مشترک است.

در حال حاضر در ماده یک کنوانسیون ساختاری سازمان ملل متحد درخصوص تغییرات اقلیمی جهت کنترل و کاهش تولید گازهای گلخانه‌ای اضافی تعهدات کلی (از جمله اقداماتی از قبیل همکاریهای علمی و فنی و انتقال دانش و تکنولوژی و آموزش و آگاهی دادن به جامعه در جهت راههای جلوگیری از تغییر اقلیم کره زمین و کاهش گازهای گلخانه‌ای) را بر دوش همه کشورهای جهان چه توسعه یافته و چه در حال توسعه گذارده است و در ماده دو آن تعهدات خاصی را برای کشورها توسعه یافته یا کشورهای در حال پیشرفت اقتصادی در نظر گرفته است و در سومین کنفرانسی که در کیوتو (ژاپن) تشکیل شد مقرر شد ۳۸ کشور جهان بعلاوه جامعه اروپا میزان تولید گازهای گلخانه‌ای را در فاصله سالهای ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۲ به میزان ۵ درصد زیر سطح تولید آنها در سال ۱۹۹۰ برسانند.

در ضمن کاهش تولید این گازها از سوی کشورهای در حال توسعه به صورت اختیاری انجام خواهد شد. در هر حال این موضوع که جامعه جهانی به یک سند حقوقی الزام‌آور در زمینه کاهش قابل توجه گازهای گلخانه‌ای در کیوتو دست یافت یک موفقیت ارزشمند محسوب می‌شود.

نکته‌ای که باید در استفاده از طبیعت و منابع آن و توسعه انرژی به آن توجه لازم داشت آن است که در عمل به گونه‌ای این امر اجرا شود که به طور منصفانه نیازهای توسعه و نیازهای زیست‌محیطی نسل‌های حاضر و آینده تامین شوند و حمایت از محیط‌زیست یک جزء جدایی‌ناپذیر فرآیند توسعه را تشکیل می‌دهد و نمی‌تواند به طور مجزا در نظر گرفته شود. (اصل ۳ اعلامیه ۱۹۹۲ ریودوژانیرو)

این اصول به خوبی نشان می‌دهد که در امر توسعه دو جنبه مهم و اساسی حمایت از محیط‌زیست و توسعه اقتصادی لازم و ملزوم یکدیگرند به این ترتیب که اگر توسعه اقتصادی بدون رعایت اصول حفاظت از محیط‌زیست صورت گیرد توسعه پایدار نخواهد بود. در ارتباط با موضوع تولید و مصرف که از جمله شامل تولید و مصرف انرژیهای گوناگون مانند انرژی الکتریکی می‌شود اصل ۸ اعلامیه ۱۹۹۲ ریو نیز چنین بیان می‌کند: «برای دستیابی به توسعه پایدار و کیفیت بالاتر

ج) انرژی‌های نو

از جمله انرژی‌های پاک می‌توان به انرژی آب برای به حرکت درآوردن توربین‌های نیروگاه‌های آبی و انرژی باد جهت توربین‌های ژنراتورهای بادی که نمونه‌هایی از آن در کشورمان راهاندازی و به بهره‌برداری رسیده است و همچنین انرژی خورشیدی که امروزه جزء یکی از انرژی‌های ارزان و سهل‌الوصول در جهان مطرح است اشاره کرد. به کارگیری انرژی‌های مزبور فوائد گوناگونی را به همراه دارد که علاوه بر حفاظت از محیط‌زیست موجب اشتغال‌زایی و کسب درآمد و صرفه‌جوییهای کلان اقتصادی نیز می‌شوند. به ویژه آنکه این انرژی‌ها از طبیعت سرچشمه گرفته و رایگان بوده و هرگز پایان نمی‌پذیرند. از جمله انرژیهای پاک دیگری که این روزها زیاد از آن سخن به میان می‌آید و کشورهای دارای آن در پی گسترش آن و کشورهایی که فاقد آن هستند به دنبال دستیابی به این انرژی هستند انرژی هسته‌ای است که استفاده از آن موجب خروج گازهای گلخانه‌ای به اتمسفر نمی‌شود.

اکنون مناسب است که به موضوع استفاده از انرژی خورشیدی در عمل پرداخت. انرژی خورشیدی به عنوان انرژی طبیعی و پاک می‌تواند نقش موثری را در تامین انرژی ضروری جهان داشته باشد. بدون آنکه اثرات زیان‌آوری را برای محیط‌زیست به بار آورد. به ویژه درنواحی غیرشهری می‌توان با استفاده از انرژی خورشیدی برق لازم را با هزینه قابل قبولی تامین کرد. و به این صورت از انرژی خورشیدی برای بهبود بخشیدن شرایط زندگی بسیاری از مردم فقیر جهان (به ویژه در کشورهای در حال توسعه) بهره برد. خوشبختانه تکنولوژی استفاده از انرژی خورشیدی در حال حاضر در دسترس و در حال گسترش نیز هست. استفاده از انرژی خورشیدی به عنوان منبعی فناپذیر و کاربرد آن در سیستم‌های فتوولتائیکی برای تبدیل به انرژی الکتریکی کاملاً فراگیر شده و شرکتها و موسسات متعددی در کشورهای مختلف اقدام به ساخت و نصب این سیستم‌ها کرده‌اند و در حال حاضر نیز تلاش در جهت بهینه سازی این سیستمها همچنان ادامه دارد. از جمله می‌توان به عنوان نمونه به شرکت آب و برق لوس آنجلس در آمریکا (LADWP) اشاره کرد که در این راستا برنامه‌ای را برای نصب سیستم‌های فتوولتائیکی در ساختمانهای این شهر تدوین و اجرا کرده است که بر مبنای آن تا سال ۲۰۱۰ میلادی تعداد یکصد هزار (۱۰۰۰۰۰) دستگاه از این نوع بر سقف ساختمانهای مسکونی و تجاری شهر نصب خواهند شد.

دستگاههای مذکور همگی متصل به شبکه سراسری برق خواهند بود تا به هنگام شب یا مواقعی که برق تولیدی ساختمانی کمتر از مقدار نیاز آن باشد، انرژی اضافی به شبکه انتقال یابد. همچنین

در این راستا کمیته ملی انرژی در ایران می‌تواند نقش موثری را در دادن آگاهی به جامعه و آرایه طرح‌های استفاده از انرژی‌های پاک ایفا کند. دولت ایران به عنوان یک عضو جامعه بین‌المللی و نیز عضو کنوانسیون ساختاری سازمان ملل متحد که در جایگاه هجدهمین کشور تولیدکننده گازهای گلخانه‌ای قرار دارد و به پروتکل کیوتو نیز پیوسته است و به تصویب مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان رسانده است باید برنامه‌های تولید و مصرف انرژی را بر اساس الگوهای هماهنگ با محیط زیست در بخش انرژی تنظیم کرده و جایگزینی انرژی نو را در دستور کار شرکتهای برق بالاخص شرکتهای توزیع قرار داده و به اجرا درآورند و در جهت فرهنگ سازی و ایجاد بستر فرهنگی مناسب و ترویج و تشویق به استفاده از انرژی‌های نو همانند دیگر کشورهای جهان گام‌های اساسی و محکم برداشته که مطمئناً نتایج مورد قبول و قابل توجهی را در برخواهد داشت.

فراموش نکنیم که هرکدام از ما نیز جزء لاینفک و جدایی‌ناپذیر محیط اطراف خود هستیم و بدون وجود آن حضورمان در عرصه حیات ناممکن خواهد بود.

نتیجہ گیری

در راستای رسیدن به محیط‌زیست سالم و عاری از هر گونه آلودگی محیط و جلوگیری از تغییر اقلیم نیاز به انجام اقداماتی موثر و دو چندان در بخش تولید انرژی که امروزه با استفاده از سوخت‌های فسیلی که سهم عمده‌ای از منابع مورد استفاده در تولید را به خود اختصاص داده است نیز هست. همانگونه که در این مقاله شرح داده شد مسائل زیست‌محیطی ابعاد جهانی دارند و چنین موضوعی ایجاب کرده است که دولت‌های جهان با یکدیگر همکاری کرده تا از جمله برای جلوگیری از اثرات نامطلوب اقلیمی ناشی از فعالیتهای صنعتی و توسعه‌ای اقدام جدی بعمل آورند. در همین راستا نیز معاهدات بین‌المللی تنظیم شده تا با ایجاد تعهدات و الزامات حقوقی از اثرات نامطلوب گازهای گلخانه‌ای ناشی از این فعالیتهای جلوگیری به عمل آید. روشن است که چنین اقداماتی نمی‌تواند به برخی کشورها محدود شود و باید شامل همه کشورهای جهان شود. اگر چه میزان مسوولیت کشورها به میزان نقش آنها در ایجاد مشکلات زیست‌محیطی و تغییرات نامطلوب اقلیمی متفاوت است، برطرف کردن این مشکلات نیازمند همکاری همه‌جانبه دولت‌های جهان است. در این راستا صرف ملزم کردن دولت‌ها از نظر حقوقی برای رعایت میزان نیست، بلکه اقدامات آموزشی فراگیری در سطح

توسعه انرژی های پاک:

چالش ها و پیامدها

اگر دآوری: رامین شیرعلی پور
اریس دبیرخانه توسعه پایدار
مسیر گردشگری دیلمان البرز مرکزی

توسعه پروژه های مختلف جهت تأمین انرژی های تجدیدپذیر و پاک به رغم مهم بودنش، با موانع و مشکلاتی روبه رو بوده که از جمله آنها وجود منابع نفت و گاز و تصور فراوانی این منابع در کشور است.

تجدیدپذیر است. در ایران، ازمیان منابع موجود، سهم برق تولیدی از آب بیشتر از بقیه است. براساس آخرین گزارش انجمن جهانی انرژی برق آبی، ایران با بهره برداری از ۱۲ هزار مگاوات نیروگاه برق آبی، رتبه نوزدهم دنیا، ششم آسیا و دوم منطقه خاورمیانه را دارد.

انرژی های تجدیدپذیر در بسترهای

سازمانی و قانونی

در حال حاضر ساختار اجرایی انرژی های تجدید پذیر در کشور متشکل از دو سازمان انرژی های نو ایران (سانا) و ستاد انرژی های نو است. سازمان انرژی های نو ایران به عنوان متولی انرژی های تجدیدپذیر در کشور در سال ۱۳۷۴ و به دنبال سیاست گذاری های وزارت نیرو با هدف توسعه کاربرد انرژی های حاصل از منابع تجدیدپذیر مشغول فعالیت شد.

در تیرماه ۱۳۸۷، سازمان دیگری به نام ستاد توسعه فناوری های انرژی های نو با هدف تقویت کارهای پراکنده انجام شده در بخش های مختلف در کشور زیر نظر معاونت علمی، فناوری ریاست جمهوری در مجموعه پژوهشگاه صنعت نفت شکل گرفت. فعال کردن منابع موجود انسانی و مالی کشور، پرهیز از موازی کاری، شفاف سازی فعالیت های ستادهای مختلف، تجاری سازی نتایج حاصل از تحقیقات در زمینه انرژی های نو از سایر اهداف تعریف شده در این سازمان نوپا بوده است.

نخستین سند مربوط به توسعه انرژی های پاک توسط سازمان انرژی های نو ایران و با کمک بانک جهانی تهیه شد. علاوه بر این، سند، وزارت نیرو در چارچوب سند چشم انداز بیست ساله کشور، سیاست ها و اهدافی را در برنامه پنجساله چهارم توسعه کشور (۱۳۸۸-۱۳۸۴) در زمینه انرژی های

طبق دیدگاه کارشناسان، انرژی های زیستی به عنوان انرژی های تجدیدپذیر به دلایلی همچون سیاست های دولت ها مبنی بر توسعه پایدار و افزایش قیمت انرژی در سطح جهان درحال افزایش است. توسعه پایدار با محوریت حفظ محیط زیست و پایداری منابع انرژی برای نسل های آینده از مهمترین دستاوردهای جامعه بشری است. هرچند هنوز تا توسعه پایدار همه کشورها و به ویژه کشورهای درحال توسعه ای مانند ایران فاصله زیادی وجود دارد، اما تکیه به انرژی های تجدیدپذیر چشم انداز روشنی از آینده پیش روی ما به تصویر می کشد.

در کشور ما نیز صاحب نظران و همچنین مسئولین بر این باورند که تکیه بر سوخت ها و منابع انرژی فسیلی و به ویژه نفت می تواند در آینده نه چندان دور باعث صدمات جبران ناپذیر در سطح ملی و علی الخصوص برای نسل های آتی شود. اما به دلایلی، آنگونه که باید چنین علائق و خواسته هایی در عمل پیگیری نمی شود و هنوز در مقایسه با سایر نقاط دنیا نتایج مطلوبی به دست نیامده است. این در حالی است که نقش و جایگاه پر اهمیت انرژی های تجدید پذیر و اثرات زیست محیطی آنها امری بدیهی و حیاتی است.

انواع انرژی های پاک

آب، باد، خورشید و زمین گرمایی از مهمترین منابع تولید انرژی های پاک هستند. طبق آخرین آمار جهانی ۲۶.۵ درصد از کل انرژی تولیدی دنیا را انرژی های تجدیدپذیر تشکیل می دهد. سهم نیروگاه برق آبی ۱۶.۴ درصد از این رقم است. همچنین سهم نیروگاه بادی، نیروگاه زیست توده و نیروگاه خورشیدی به ترتیب عبارت است از: ۵.۶، ۲.۲، ۱.۹ و ۰.۴ درصد نیز مربوط به سایر نیروگاه های

نو تدوین کرد.

حمایت از بخش خصوصی برای توسعه کاربرد انرژی های نو با بازده اقتصادی بالا (باد، زمین گرمایی، بیومس)، حمایت از تولیدکنندگان جهت انتقال و بومی سازی فناوری های انرژی های نو که در کوتاه مدت رقابت پذیری بالایی دارند، حمایت از مراکز تحقیقاتی جهت توسعه برنامه های تحقیقاتی برای فناوری هایی که در دوره زمانی بالاتر از ۱۰ سال رقابت پذیر هستند و فراهم کردن زمینه دسترسی به انرژی های نو در مناطق دورافتاده و روستاها و تضمین خرید برق تولیدی از نیروگاه های انرژی نو (باد) ایجاد شده توسط بخش خصوصی با قیمتی معادل سه برابر میزان پرداختی توسط مصرف کنندگان از مهمترین موارد مورد تأکید در این برنامه بود.

در قانون برنامه پنجم (۱۳۹۰) -

۱۳۹۴) توسعه نیز به بحث خرید تضمینی برق تولیدی از انرژی های نو و انرژی های پاک و توسعه زیرساخت های تولید انرژی های خورشیدی مورد توجه بوده است. در نهایت، اینکه نگاهی به رویکرد دولت در برنامه ششم نشان می دهد که توسعه انرژی های تجدیدپذیر با تمرکز بر تولید انواع برق تجدیدپذیر همچنان مورد تأکید سیاستگذاران و قانونگذاران کشور است.

توسعه انرژی های پاک و چالش های

پیش رو

قانونگذاری و سیاست گذاری در حوزه انرژی های پاک از اقدامات عملی متفاوت است. به گواه کارشناسان کشور ما هنوز در زمینه انرژی های پاک حتی از اهداف تعیین شده در برنامه های توسعه نیز بسیار عقب تر است.

یکی از مهمترین مشکلات اصلی در راه رشد و توسعه انرژی های پاک وجود منابع نفت و گاز و تصور فراوانی این منابع در کشور است. تا زمانی که فکر می کنیم دومین منابع گاز دنیا را داریم اقتناع مسوولین و مدیران کشور به سرمایه گذاری های قابل توجه و معنادار در این زمینه مشکل خواهد بود.

به همین خاطر صاحب نظران معتقدند که در کشور ما با توجه به در اختیار داشتن منابع فسیلی و تحویل سوخت فسیلی ارزان به نیروگاه ها و سیستم حمل و نقل، به نظر می رسد حمایت از تولید انرژی های پاک، هنوز آنگونه که باید جزء اولویت های کشور درخصوص تأمین انرژی قرار ندارد. البته اگر از مسئله تأمین برق آبی بگذریم که آن هم با توجه به تبعات و پیامدهای زیست محیطی که برای کشور

در بر داشته است خود جای بحث فراوان دارد، در مورد تأمین برق با استفاده از باد و خورشید نیز اقداماتی صورت گرفته است. در این مورد چندین کارخانه و سایت تولید برق زیستی در برخی شهرهای کشور از قبیل تهران، اصفهان، مشهد و شیراز احداث شده و درحال کار یا بهره برداری است. با وجود این، کارشناسان معتقدند که در این حوزه نیز چالش هایی در زمینه قیمت خرید برق تولیدی توسط وزارت نیرو، اخذ مجوزهای لازم از نهادهای مرتبطی مانند شهرداری ها و

سازمان حفاظت از محیط زیست و ایجاد انگیزه های لازم در بخش خصوصی برای تولید وجود دارد. باور صاحب نظران بر این است که ساختارهای سازمانی عمودی با لایه های متعدد در سازمان های کشور، عدم شفاف سازی و تفکیک وظایف، و وجود موازی کاری در بسیاری از بخش های اجرایی نیز باعث کندی و تاخیر در امور اجرایی در بخش انرژی های تجدیدپذیر شده است.

در این مورد منتقدان به عنوان نمونه ای از همپوشانی ها و موازی کاری های موجود در ساختار انرژی های تجدیدپذیر کشور به فعالیت های مشابه سازمان انرژی های نو ایران و ستاد انرژی های نو اشاره می کنند.

بدون شک مشکلات و چالش های دیگری نیز در این خصوص وجود دارد. اما به طور کل کارشناسان پیشنهاد می کنند که هر سیاستی درخصوص توسعه فناوری های تولید انرژی های تجدیدپذیر و کاربرست و استفاده از آنها باید با در نظر گرفتن وضعیت بازار (مشتریان و ذینفعان این نوع فناوری)، منابع انسانی (وجود نیروی انسانی متخصص کافی) منابع اولیه، تجهیزات و سایر زیرساخت های دانشی و فناوری های مادر اتخاذ شود.

بعلاوه اثرات زیست محیطی توسعه این فناوری ها نیز باید به صورت جدی در نظر گرفته شود. زیرا، چنانچه توسعه آنها منجر به آسیب رسانی به محیط زیست شود، فلسفه وجودیشان زیر سؤال می رود. برای مثال تخریب و آسیب رسانی به محیط زیست توسط پروژه های سدسازی (برای مثال سد گتوند) جهت تولید برق آبی قابل چشم پوشی نیست.

دبیرخانه توسعه پایدار مسیر گردشگری دیلمان

«اولین دبیرخانه توسعه پایدار مسیرهای گردشگری ایران»

آدرس دبیرخانه توسعه کارافرینی مسیر گردشگری دیلمان (البوز مرکزی)
سیاهکل - خیابان قدیم دیلمان - ترسیده به خیابان چمران - پلاک ۲۵ شماره تماس دبیرخانه: ۰۱۳۴۱۳۲۹۵۳۸

<http://deilaman.org>

@deilaman_tourism_corridor

چگونه می‌توان محیط زیست سالم‌تری داشت؟

| به قلم: اعظم سادات حسینی |
| کارشناس اقتصاد بازرگانی |

به قلم: اعظم سادات حسینی - کارشناس اقتصاد بازرگانی

برای سلامت شما و محیط زیست مضر هستند. بسیاری از افراد نمی‌دانند که می‌توانند برای نظافت، باغبانی، بهداشت و حفظ سلامت از مواد جایگزینی بجای مواد شیمیایی استفاده کنند.

در باغچه خانه می‌توانید از آفت‌کش‌های طبیعی نظیر پودر فلفل چیلی و قهوه‌ی آسیاب شده برای از بین بردن مورچه‌ها استفاده کنید. تا حد امکان در منزل دستمال توالت و دستمال کاغذی ساده‌ی سفید استفاده کنید. مواد رنگی می‌تواند حاوی مواد شیمیایی خطرناک باشد و به محیط زیست آسیب می‌رساند. چنانچه در

همانطور که می‌دانید در دنیای پر هیاهو و مصرف‌گرایی امروزی، یکی از پدیده‌هایی که به‌طور جدی مورد تهدید قرار گرفته محیط‌زیست است. این موضوع آن قدر اهمیت دارد که اگر فکر چاره نباشیم، باید منتظر اتفاق‌های فاجعه‌آمیز در آینده‌ای نه چندان دور بود. از بین رفتن محیط‌زیست خطری جدی است. از آلودگی هوا گرفته تا کمبود آب و از بین رفتن جنگل‌ها و فرسایش خاک و تولید گازهای گلخانه‌ای اینها همه و همه نتیجه‌ی فعالیت‌های بشری و تاثیر تکنولوژی بر روی محیط زیست است. اما آیا می‌توان علاوه بر راهکارهای اساسی و کلانی که دولت‌ها مسئول پیگیری و اجرای آن هستند، ما هم سهمی در این راستا داشته باشیم؟

با چند راهکار ساده می‌توان در کاهش آلودگی هوا سهمیم باشیم و منابع طبیعی را حفظ کنیم و در نتیجه آن زباله کمتری تولید کنیم و آنها را با هدف بازیافت کاهش دهیم.

چگونه می‌توان کمک کرد؟

می‌توان روزانه با چندین کار ساده در خانه و یا در باغچه حیاط در مصرف انرژی و آب صرفه‌جویی کرد و در کاهش آلودگی هوا سهمیم باشیم، منابع طبیعی را حفظ کنیم و میزان تولید و ارسال زباله به محل‌های دفن زباله را کاهش دهیم. اولین گام در راه آشتی با محیط زیست، تولید هر چه کمتر زباله در خانه‌هایمان است که می‌توان از چند طریق این کار را انجام داد:

به پلاستیک نه بگویید.

از کیسه‌های پلاستیکی تا حد امکان استفاده نکنید. از وسایلی مثل جعبه، روبالشتی و ملحفه برای انتقال اقلام استفاده کنید. بجای کیسه فریزر و کیسه‌های سلفونی از ظروف پلاستیکی برای بسته بندی ساندویچ‌ها و بیسکویت‌ها استفاده کنید. از مصرف مواد غذایی صرفه جویی کنید. ساقه سبزیجاتی که کمی پلاسیده شده‌اند را بریده و دوباره در آب بگذارید تا تازه شوند.

از گیاهان بومی که با شرایط محلی انطباق بیشتری دارند بیشتر استفاده کنید.

دوباره استفاده کنید.

استفاده دوباره از اقلام و وسایل بجای دور ریختن آن‌ها و خرید موارد جدید کمک می‌کند که مقدار زباله‌ی کمتری در خانه تولید شود.

از روغن آشپزی چند بار استفاده کنید و ته مانده‌های غذایی را در غذاساز بریزید تا از آن کود مایع بدست آید. از ظروف شیشه‌ای مثل شیشه‌های مربا و عسل و بطری‌ها تا می‌توانید استفاده کنید.

در باغچه خود از زباله‌های آلی و همینطور مواد دیگر نظیر نخ، کرباس (پارچه‌ی بوم)، کاغذ روزنامه و مقوا برای ساخت کمپوست کشاورزی استفاده کنید. از چمن‌های کوتاه شده‌ی فضای سبز نیز در صورت امکان استفاده کنید.

بازیافت را جدی بگیرید.

در بیشتر کشورها و شهرها، اکثر شوراهای محلی برنامه‌ی جمع‌آوری زباله از جوبهای کنار خیابان و استفاده از مواد بازیافتی دارند. البته شوراهای جاهای مختلف در اینکه چه چیزهایی را بازیافت کنند یا نه با هم تفاوت دارند. با بازیافت کیسه‌های پلاستیکی در سوپرمارکت محلی خود و خرید محصولاتی که از مواد بازیافتی یا مقوا ساخته شده‌اند به این امر کمک کنید.

از مصرف مواد شیمیایی پرهیزید.

مواد شیمیایی در خانه برای مقاصد مختلفی استفاده می‌شوند اما آنها

منزل از مواد شیمیایی استفاده می‌کنید، سعی کنید آنها را به درستی دور بریزید. اما این تمام آنچه که می‌توانید انجام داد نیست. ما همواره اوقاتی را هم صرف خرید می‌کنیم. خرید کردن نیز به نوبه خود می‌تواند به محیط‌زیست آسیب برساند. پس بیایید و سبز خرید کنیم.

چگونه سبز خرید کنیم؟

هنگام خرید از کیسه یا سبد خودتان استفاده کنید. مواد غذایی و میوه‌جات تازه خریداری کنید. اقلامی با عمر طولانی، قابل شارژ و قابل استفاده مجدد خریداری کنید. و از خرید محصولات یکبار مصرف نظیر ظرفهای یکبار مصرف اجتناب کنید. چنانچه فقط چند بار می‌خواهید از وسیله‌ای استفاده کنید آنرا قرض بگیرید یا کرایه کنید و یا دسته دوم بخرید مثل نردبان و ابزارهای الکتریکی. با این کار پول بیشتری پس انداز و زباله‌ی کمتری تولید می‌کنید. برای کاهش بسته بندی، کالاها را به شکل عمده بخرید و کالاهایی را بخرید که عمری طولانی تر دارند یا محصولات را به شکل فشرده بخرید.

آیا می‌دانستید هر خانوار استرالیایی بطور متوسط ۸ تن گاز گلخانه‌ای تولید می‌کند؟!

با استفاده از نکات بهره‌وری انرژی که در اینجا به آنها اشاره خواهیم کرد می‌توانید در مصرف آب، برق و گاز صرفه جویی و پول بیشتری پس انداز کنید تا در حفظ محیط‌زیست هر چه بیشتر سهیم باشید.

گرمایش با گاز طبیعی

گرمایش با گاز طبیعی گرمای فوری و کارآمد فراهم می‌کند. جهت صرفه‌جویی در هزینه‌ها، یک دستگاه هیتر با اندازه‌ی مناسب برای جایی که می‌خواهید گرم شود پیدا کنید. هیترهای گازی ارزان‌تر هستند و گاز گلخانه‌ای کمتری نسبت به هیترهای برقی تولید می‌کنند.

تعویض شیرآلات آب

در یک خانه معمولی، گرم کردن آب معادل یک سوم انرژی مصرفی می‌باشد. شما می‌توانید این اسراف در انرژی را با تعمیر شیرآلات فرسوده و خراب از بین ببرید (بخاطر داشته باشید چکه کردن شیرها ماهانه می‌تواند صدها لیتر آب را به هدر می‌دهد). یک سردوشی هوشمند با برچسب انرژی AAA نصب کنید. سردوشی‌های مدرن بسیار عالی و به صرفه هستند و می‌توانید با آنها سالانه میزان قابل توجهی در مصرف آب صرفه جویی کنید. فراموش نکنید اگر برای مدت طولانی در سفر هستید سیستم آب گرم‌کن یا پکیج را خاموش کنید.

استفاده از آب گرم‌کن گازی

جالب است بدانید که آب گرم‌کن‌های گازی ۶۵ درصد کمتر گازهای گلخانه‌ای تولید می‌کنند. آنها همچنین دارای برچسب‌های انرژی هستند.

لوازم برقی آشپزخانه و برچسب انرژی

دستگاه‌هایی که برچسب انرژی درجه A دارند، آب و انرژی کمتری مصرف می‌کنند. دستگاه‌های کوچک مثل توستر یا مایکروویو، انرژی کمتری نسبت به گریل کردن در فر یا اجاق گاز مصرف می‌کنند. فرهای فن‌دار نسبت به فرهای سنتی ۳۵ درصد کمتر گازهای گلخانه‌ای تولید کرده از آنجا که حرارت در آنها بطور مساوی پخش می‌شود آیت‌های بیشتری را می‌توان همزمان در آنها پخت. ماشین ظرفشویی را مطابق ظرفیت آن پر کنید. چنانچه ماشین ظرفشویی را نیمه پر کنید همان مقدار انرژی مصرف می‌شود. یک سیکل (دور) اقتصادی در ماشین ظرفشویی یک سوم کمتر انرژی مصرف می‌کند. یخچال‌های قدیمی دو برابر یخچال‌های مدرن برق مصرف می‌کنند. یک یخچال دسته دوم و در حد نو بطور میانگین سالانه تا ۴۰۰ هزار تومان خرج تعمیرات و سرویس‌هایش می‌شود.

چندین نکته‌ی کلیدی درباره‌ی ماشین لباسشویی

در تنظیمات ماشین لباسشویی از حالت سرد استفاده کنید تا در مصرف انرژی صرفه جویی شود و نوع شستشو را با لباس‌ها هماهنگ کنید. ماشین لباسشویی‌های درب از جلوی اتوماتیک از ماشین‌های لباسشویی درب از بالا کمتر برق مصرف می‌کنند. فیلتر پرز دستگاه خشک‌کن را همواره تمیز نگهدارید. فیلتر پرز کثیف باعث می‌شود تا لباس‌ها دیرتر خشک شوند.

و چند نکته کاربردی دیگر برای صرفه جویی برق

هر جا ممکن است از لامپ‌های فلورسنت فشرده‌ی کم مصرف استفاده کنید چرا که آنها برای تولید همان میزان روشنایی ۲۰ درصد لامپ‌های معمولی برق مصرف می‌کنند. گرچه کمی گران‌تر هستند ولی عمرشان ۸ برابر لامپ‌های معمولی است. وسایل برقی بلا استفاده را از برق بکشید. نگهداشتن وسایل برقی در حالت آماده باش همواره مقداری برق مصرف می‌کند.

مصرف بهینه انرژی

محصولاتی را بخرید که بسته بندی‌های قابل بازیافت دارند. ظرفی را انتخاب کنید که بتوان براحتی آنرا بازیافت کرد. بگذارید مغازه‌داران، سوپرمارکت‌داران و مدیران رستوران‌ها بدانند که شما تصمیمات خریدتان را بر حسب تاثیرات آن محصولات بر محیط زیست می‌گیرید. شاید از خود بپرسید چه کار دیگری می‌شود انجام داد؟ کافی است نگاهی به اطراف خود بیندازید و خواهید دید که چقدر بیشتر می‌شود انرژی را بهینه‌تر مصرف کرد.

با به حداقل رساندن مصرف انرژی و آب در خانه، می‌توانید پول بیشتری پس انداز کرده و از تغییرات آب و هوایی و اقلیمی جلوگیری کنید. مصرف برق مستقیماً بر تغییرات آب و هوایی و گرم شدن کره زمین تاثیر می‌گذارد.

در سیزدهمین نمایشگاه بین‌المللی گردشگری و صنایع دستی تهران صورت گرفت

حضور دبیرخانه توسعه کارآفرینی دهکده مهر سیاهکل به عنوان مجری طرح مسیر گردشگری دیلمان

به گزارش روابط عمومی دبیرخانه مسیر گردشگری دیلمان سیزدهمین نمایشگاه بین‌المللی گردشگری و صنایع دستی از تاریخ ۲۳ الی ۲۶ بهمن ماه امسال در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران برگزار گردید. دبیرخانه مسیر گردشگری دیلمان به عنوان مجری طرح مسیر گردشگری دیلمان در این نمایشگاه حضور یافت که این حضور با استقبال بازدیدکنندگان از نمایشگاه بین‌المللی گردشگری و صنایع دستی روبرو شد.

سجاد کوچک‌نیا مدیر گردشگری دبیرخانه مسیر گردشگری دیلمان با بیان اینکه هدف از شرکت در این نمایشگاه معرفی ظرفیت‌ها و پتانسیل‌ها و جاذبه‌های طبیعی و گردشگری، مسیر بوده، اظهار داشت: حضور در نمایشگاه دستاوردهای

توسعه و استانداردسازی حمل و نقل در کریدور گردشگری دیلمان طراحی و تدوین بسته‌های سفر به کریدور

رزرواسیون اقامتگاه‌ها و واحدهای اقامتی کریدور استانداردسازی رستوران‌ها و واحدهای پذیرایی در مسیر گردشگری دیلمان که اینها بخشی از دستاوردهای حضور دبیرخانه مسیر گردشگری دیلمان نمایشگاه بین‌المللی گردشگری و صنایع دستی بود.

کوچک‌نیا در ادامه افزود مدیرکل و معاونین میراث فرهنگی استان گیلان، مدیر ملی رسته گردشگری وزارت کار، مدیران آژانس‌های بزرگ کشوری و استانی، دانشجویان مقاطع تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری گردشگری، کارآفرینان و صاحبان برندهای ملی و بومی و همچنین خبرنگاران و اصحاب رسانه از جمله بازدیدکنندگان غرفه دبیرخانه مسیر گردشگری دیلمان در این نمایشگاه بودند.

وی خاطر نشان کرد: نمایشگاه بین‌المللی گردشگری و صنایع دستی سال‌هاست که در تهران میزبان شرکت‌ها، هتل‌ها و فعالان بسیاری در این عرصه است و بزرگترین رویداد تخصصی کشور در حوزه صنعت گردشگری به شمار می‌آید. فعالان صنعت گردشگری، شرکت‌های هواپیمایی، آژانس‌های گردشگری،

خوبی در پی داشت که انشالله به زودی بازخورد آن را در منطقه شاهد خواهیم بود.

کوچک‌نیا ادامه داد: حضور در این نمایشگاه فرصت بسیار مناسبی برای طرح مسیر گردشگری دیلمان ایجاد کرد تا بازدیدکنندگان و سرمایه‌گذاران و همچنین گردشگران، با ظرفیت‌ها و توانمندی این کریدور آشنا شده و فرصت‌های سرمایه‌گذاری در این مسیر برای سرمایه‌گذاران تشریح شود. غرفه مسیر گردشگری دیلمان با استقبال بسیار مناسبی همراه بود تا جاییکه بسیاری از افراد مراجعه‌کننده زمان بسیاری را صرف آشنایی با جزئیات مسیر گردشگری دیلمان صرف می‌کردند.

وی در ادامه خاطرنشان کرد: مشاوره سرمایه‌گذاری در کریدور گردشگری دیلمان به ۳۰ نفر، نهایی کردن احداث ۱۳ اقامتگاه در کریدور، ارائه ۲۴ پکیج تور طراحی شده خاص مسیر گردشگری دیلمان به بیش از ۱۰۰ نفر از راهنمایان گردشگری و مدیران آژانس‌ها، معرفی ۲۰ اقامتگاه بومگردی مسیر گردشگری دیلمان به بیش از ۲۰۰ نفر از راهنمایان گردشگری و مدیران آژانس‌ها و اهالی سفر، برگزاری جلسات متعدد با سایر غرفه‌داران حاضر در نمایشگاه بین‌المللی درخصوص موضوعات ذیل:

هتل‌ها، نهادهای دولتی و فعالان گردشگری خارجی از جمله شرکت‌کنندگان در این نمایشگاه هستند. این نمایشگاه در تقویم سازمان جهانی گردشگری به ثبت رسیده است.

کوچک‌نیا در ادامه سخنانش اشاره داشت: این نمایشگاه تنها نمایشگاه در حوزه گردشگری می‌باشد که از سوی سازمان توسعه تجارت ایران مجوز قانونی دارد. این نمایشگاه با حمایت سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری امسال توسط شرکت نمایشگاهی دکوپاژ برگزار شد. فضای در نظر گرفته شده برای برگزاری این نمایشگاه بالغ بر ۴۰ هزار متر مربع فضای سرپوشیده و ۲ هزار متر مربع نیز فضای باز، که شامل ۱۰ سالن نمایشگاهی بود.

رامین شیرعلی‌پور رییس دبیرخانه مسیر گردشگری دیلمان هم با اشاره به کریدور گردشگری دیلمان (البرز مرکزی) گفت: یکی از قوی‌ترین پروژه‌هایی که در حال حاضر در سطح کشور و با حمایت بین‌المللی و تمام ارکان دستگاه‌های اجرایی سطح استان گیلان در حال اجرا می‌باشد، پروژه «مسیر گردشگری دیلمان» (البرز مرکزی) است که امیدوارم در آینده نزدیک یکی از پروژه‌های موفق در زمینه جذب گردشگر و توسعه صنعت توریسم باشد. وی با اشاره به نمایشگاه بین‌المللی گردشگری در تهران، افزود: این نمایشگاه فرصت بی‌نظیری برای ما ایجاد کرد تا با بزرگان گردشگری کشور ارتباط گرفته و ضمن معرفی فرصت‌های بی‌نظیر گردشگری منطقه، سرمایه‌گذاران عرصه گردشگری را نیز توجیه کنیم. البته در این مسیر به توفیقاتی نیز دست یافتیم که به‌زودی خبرهای خوبی از ماحصل نمایشگاه به مردم شریف مسیر گردشگری دیلمان ارائه خواهیم داد.

شیرعلی‌پور همچنین ضمن تقدیر از حمایت‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی از طرح مسیر گردشگری دیلمان، اذعان کرد: برای پیشبرد امور و برنامه‌های بزرگی مسیر گردشگری دیلمان برای توسعه کسب و کارهای بومی منطقه در نظر گرفته، انتظار داریم، وزارت کار نگاه ویژه‌تری به مسیر گردشگری دیلمان داشته باشد تا بتوانیم به اهداف از پیش تعریف شده، سریع‌تر برسیم.

گروه گردشگری گنج کارگزار تخصصی سفرهای طبیعتگردی و ماجراجویانه

طبیعتگردی / ماجراجویانه
کمپینگ / کوهنوردی
دوچرخه سواری / SAFARI
عکاسی / روستا گردی
آشپزی در طبیعت
طراحی بسته سفر
تشریفات و تامین خدمات

www.gonj-tourism.ir
info@gonj-tourism.ir
instagram: @gonj.tourism
telegram: @gonj_tourism
tel: 09392434903

اقامتگاه بوم گردی سید آقا

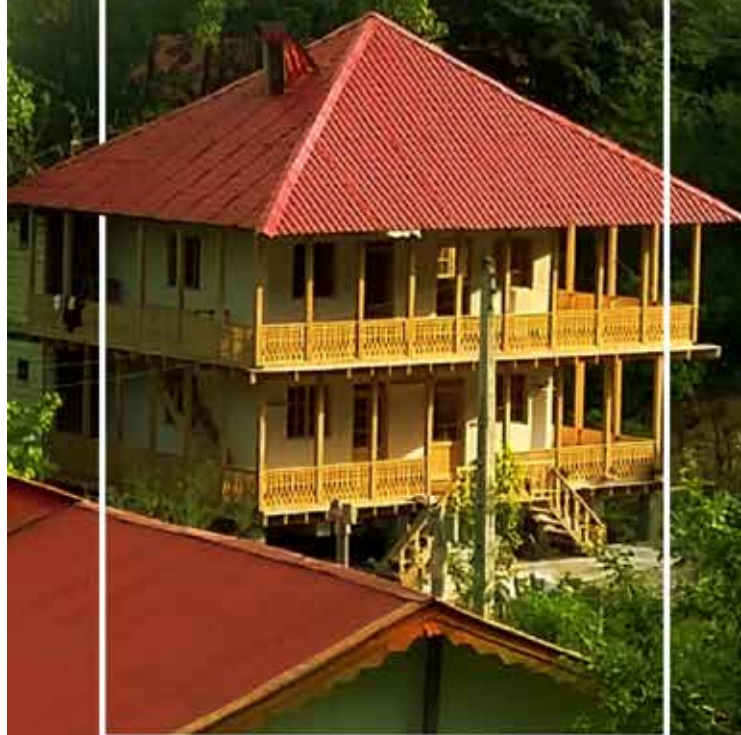
در محیطی بسیار آرام و زیبا
و در طبیعت بکر و بی نظیر ارتفاعات لاهیجان
مجهز به آب، برق، گاز و اینترنت

واقع در کوهپایه های لاهیجان (روستای گردکرف زمینان)

علوی زمینانی ۰۹۱۱۳۳۴۷۴۰۲

- اقامتگاه بوم گردی سید آقا
شامل دو طبقه که هر طبقه
۱۰۰ متر مربع می باشد
- هر طبقه دارای دو واحد می باشد
- هر واحد دارای یک باب اتاق خواب
آشپزخانه مجزا و سرویس بهداشتی مجزا می باشد
- ایوان در طبقه پایین و تالار و یا تراس
برای طبقه بالا مشترک می باشد.

- قیمت هر واحد ۲۰۰ هزار تومان
همزمان ۴ خانواده رو پذیرش می کنیم
- تورهای مختلط پذیرش نمی شود
- سیستم گرمایشی، تلویزیون، یخچال و لحاف و
تشک به ازای هر واحد موجود می باشد

پرداخت ۱۱ هزار میلیارد تسهیلات اشتغال روستایی به ۱۲۲ هزار کسب و کار

منصوری ادامه داد: یکی از اهداف ما در اجرای برنامه اشتغال روستایی و عشایری ایجاد مشاغل پایدار است که یکی از شاخص‌های مشاغل پایدار، پوشش بیمه‌ای افراد خواهد بود که در این زمینه تلاش داریم تا افرادی که تحت حمایت بیمه‌ای قرار ندارند در قالب بیمه تأمین اجتماعی یا صندوق بیمه روستاییان تحت پوشش بیمه قرار گیرد.

وی با بیان اینکه در سال گذشته ۷۰ درصد از افراد شاغل شده در قالب طرح اشتغال روستایی از پوشش بیمه‌ای محروم بودند تأکید کرد: بنابراین یک نظام بیمه‌ای در دستور کار قرار گرفته که هم افرادی که در گذشته شاغل شدند و هم شاغلان جدید تحت پوشش بیمه قرار گیرند.

معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی تأکید کرد: بر اساس برنامه ریزی صورت گرفته کارفرمایان ایجاد

اختصاص داده است، گفت: حتی در سال‌های ۹۷ و ۹۸ سهم اصلی ایجاد اشتغال را برنامه اشتغال روستایی و عشایری به خود اختصاص داده است که بر اساس داده‌های تمام شماری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، در مناطق روستایی و عشایری هم نسبت اشتغال افزایش یافته و هم در مقابل نرخ بیکاری کاهش داشته است.

معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی افزود: در حوزه پوشش بیمه‌ای افراد شاغل شده بر اساس سامانه ناظر دقیقاً می‌دانیم چند نفر تحت پوشش بیمه قرار گرفته اند و چند نفر نیز از حمایت بیمه‌ای در طرح اشتغال روستایی بهره مند نشدند که در این زمینه برای پوشش بیمه‌ای تمام شاغلان برنامه ریزی شده است به طوری که در این زمینه سیستم پایش ایجاد کردیم که ناظر عالی این برنامه، سازمان برنامه و بودجه است.

حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار مناطق روستایی و عشایری با استفاده از منابع صندوق توسعه ملی آغاز شد، گفت: از پایان سال ۹۶ تاکنون حدود ۱۱ هزار میلیارد تومان در اختیار فعالان اقتصادی در مناطق روستایی و عشایری قرار گرفته اند و تاکنون ۱۲۲ هزار واحد کسب و کار از این تسهیلات استفاده کرده اند که از یک تا چند هزار نفر اشتغال در کسب و کارهای مختلف ایجاد شده است.

معاون توسعه کارآفرینی و اشتغال وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: تعهد ایجاد اشتغال در ازای تسهیلات پرداخت شده در قالب اجرای برنامه اشتغال روستایی و عشایری ۲۳۰ هزار نفر بود اما آنچه که تاکنون اتفاق افتاده بالغ بر ۱۹۷ هزار اشتغال خالص بوده است. منصوری با تأکید بر اینکه برنامه اشتغال روستایی و عشایری سهم اصلی اشتغال در کل کشور را به خود

معاون وزیر کار از پرداخت ۱۱ هزار میلیارد تومان تسهیلات به فعالان اقتصادی مناطق روستایی در قالب برنامه اشتغال روستایی و عشایری خبر داد و گفت: ۱۲۲ هزار واحد کسب و کار از این تسهیلات استفاده کردند.

دکتر عیسی منصوری معاون توسعه کارآفرینی و اشتغال وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در حاشیه بازدید خبرنگاران از طرح‌های اشتغال روستایی و عشایری استان خراسان رضوی اظهار داشت: یکی از برنامه‌های اشتغال در کشور تأکید بر توسعه اشتغال در مناطق روستایی و عشایری است که در قالب این طرح توجه ما بر حمایت از بنگاه‌های موجود و همچنین ایجاد بنگاه‌های جدید با تکیه بر کسب و کارهای کوچک و خرد بود. وی بر تأکید بر اینکه طرح اشتغال روستایی از پایان سال ۹۶ در قالب اجرای قانون

اشتغال روستایی را به برنامه‌های اشتغال در استان خراسان رضوی متصل کنیم ضمن اینکه برنامه ملی توسعه اقتصاد و اشتغال روستایی را تدوین کردیم و به زودی رونمایی می‌شود.

معاون توسعه کارآفرینی و اشتغال وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با بیان اینکه برنامه ملی توسعه اقتصاد و اشتغال روستایی با همکاری دستگاه‌های مختلف تدوین شده است، افزود: یکی از مؤلفه‌های توسعه روستا، الگوی اتصال روستاها به شهرها است که این موضوع ذیل قانون حمایت از توسعه اشتغال در مناطق روستایی و عشایری تعریف شده است. منصوری به طرح تولید مبتنی بر قرارداد با محوریت محصولات کشاورزی اشاره کرد و گفت: در قالب این طرح به جای اینکه زعفران از طریق دلالان از کشاورزان خریداری شود و به تولید کننده واگذار شود و تلاش کردیم تا بین کشاورز و فروشنده محصول یعنی همان تولید کننده ارتباط مستقیم برقرار کنیم و در کنار آن تولید کننده نیز موظف است علاوه بر خرید محصول از کشاورزی به موضوع تکنولوژی و آموزش به وی ورود

داشت از تسهیلات اشتغال روستایی و عشایری استفاده نشده است که دلیل آن را بررسی کردیم، ما قطعاً برای دار قالی و تولید فرش دستباف در شرایطی که صادرات ما به شدت کاهش یافته تسهیلات پرداخت نمی‌کنیم چرا که در حوزه فعالیت‌های بخش خدمات پیش از پرداخت تسهیلات باید اقدامات توسعه‌ای در حوزه کسب و کار صورت گیرد به این معنا که باید ابتدا اتصال توسعه کسب و کار به بازار رخ دهد و سپس تسهیلات پرداخت شود. معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در پایان تاکید کرد: در قالب اجرای برنامه اشتغال روستایی و عشایری ۳۱ رسته کسب و کار را مشخص کردیم که این رسته‌ها منجر به اشتغال پایدار می‌شوند.

برنامه ملی توسعه اقتصاد و اشتغال روستا تدوین شد

منصوری همچنین در نشست خبری خود در ۱۷ بهمن در محل استانداری خراسان رضوی برگزار شد، اظهار داشت: ما در برنامه اشتغال روستایی و عشایری تلاش کردیم منابع

کرد: ما برای ایجاد شغل می‌توانیم با تأسیس یک کارخانه هزار شغل ایجاد کنیم اما آنچه که در قالب اجرای برنامه اشتغال روستایی و عشایری دنبال می‌کنیم ایجاد یک جریان اشتغال به صورت فراگیر همراه با رشد در گستره جغرافیای کشور است. منصوری افزود: در حوزه ایجاد کسب و کارهای روستایی و عشایری تلاش کردیم از تجربیات گذشته استفاده کنیم و برای هر استان اولویت‌های اشتغال و کسب و کار را اعلام کردیم. وی اظهار داشت: به عنوان مثال در قالب اشتغال روستایی و عشایری طرح‌های اشتغال در حوزه‌های صنایع دستی، صنایع فرآوری کشاورزی، صنایع فرآوری معدنی، کسب و کارهای مرتبط با فناوری اطلاعات و ارتباطات و گردشگری مورد توجه قرار گرفته است. اگرچه در حوزه کشاورزی نیز تقاضای تسهیلات وجود داشت اما تاکید ما در حوزه مشاغل مربوط به کشاورزی جهت دهی اشتغال در حوزه فرآوری این حوزه بود. معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی ادامه داد: متأسفانه در فعالیت‌های بخش خدمات به میزانی که ظرفیت وجود

طرح‌های اشتغال روستایی و عشایری مکلف به بیمه شاغلان هستند و در این زمینه اقدامات تنبیهی و تشویقی در نظر گرفته شده است. یکی از اقدامات تنبیهی به این گونه است که کارفرمایی که تسهیلات یارانه‌ای اشتغال دریافت می‌کند اگر در حوزه بیمه نیروی کار خود تخلف کند نرخ تسهیلات بازپرداختی وی به ۱۸ درصد افزایش می‌یابد. منصوری با بیان اینکه تا پایان سال ارزیابی ما این است ۱۰۰ هزار نفر در قالب اجرای برنامه اشتغال روستایی و عشایری تحت پوشش بیمه تأمین اجتماعی قرار گیرند، درباره آمار اشتغال ایجاد شده در کشور گفت: بر اساس داده‌های مرکز آمار ایران در یک سال منتهی به پاییز ۹۸ به میزان ۴۲۷ هزار فرصت شغلی ایجاد شده است اما بر اساس داده‌های ثبتی ما که دقیق است میزان اشتغال ایجاد شده در یک ساله منتهی به پاییز امسال ۴۷۵ هزار نفر بوده است. داده‌های مرکز آمار ایران بر اساس داده‌های نمونه برداری و داده‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ثبتی است. معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی تاکید

کند. معاون توسعه کارآفرینی و اشتغال وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با تأکید بر اینکه روش تولید مبتنی بر قرارداد یک روش جدید تأمین مالی است، ادامه داد: البته ما در این فرایند از استاندار خراسان تقاضا داریم تا دستگاه‌های اجرایی که بعضاً در فرایند ارتباط کشاورز با تولید کننده تعلل می‌کنند و به نوعی در کار تعلیق ایجاد می‌کنند یک نظارت جدی صورت گیرد. برخی دستگاه‌ها در فرایند شناسایی کشاورز اقدام به دریافت هزینه‌هایی از این بابت می‌کنند که این موضوع باید مورد توجه قرار گیرد و ساماندهی شود. منصوری با اشاره به اینکه در قالب طرح تولید مبتنی بر قرارداد تاکنون سه پروژه اجرا شده و کشاورزان در فرایند این طرح به سه تولید کننده صاحب نام در محصولات زعفران و رب گوجه فرهنگی معرفی شدند، گفت: در جریان این طرح کمتر از ۲۵۰ میلیارد تومان است از محل منابع ملی پرداخت شده است تا تولید کننده به صورت تضمین شده بتواند محصول کشاورز را به صورت مستقیم و با نظارت‌های لازم خریداری

بستر توسعه مشاغل فرهنگی با تأسیس بنیاد توسعه فناوری‌های فرهنگی

منصوری در مراسم آغاز به کار فعالیت بنیاد ملی توسعه فناوری‌های فرهنگی هم که با حضور محمد شریعتمداری وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی و مسئولان این بنیاد در محل فرهنگستان هنر برگزار شد، اظهار داشت: این بنیاد، نتیجه پیگیری‌ها و اقدامات مشترک بخش خصوصی و دولتی است و امیدواریم باب خوبی برای توسعه فعالیت‌ها در این حوزه باشد. معاون توسعه کارآفرینی و اشتغال وزیر تعاون کار و رفاه اجتماعی افزود: مرحوم داریوش شایگان در کتاب «زیر آسمان‌ها» تعبیری داشت و آن، این بود که آنچه الان ما استفاده می‌کنیم، منظومه‌های فرهنگی تمدن غربی است؛ به این معنا که آن تمدن قواعد بازی را هم تعریف کرد و ما نیز در همان میدان بازی می‌کنیم. وی با بیان اینکه هم محتوا و

هم محمل تبادل محتوای فرهنگی به صورت فرهنگی در دنیا، غربی شده است، تأکید کرد: آنچه که به شدت این روزها با آن مواجه هستیم، بیش از آنکه تعارض نظامی و سیاسی باشد، به تعبیر بسیاری از صاحب‌نظران، تعارض فرهنگی و تمدنی است که خود را بروز می‌دهد؛ به این معنا که عقبه‌های تمدن فرهنگی را نمی‌توان حذف کرد و اگر بخواهیم تمدن حاکم را حذف کنیم، مواجهه شکل می‌گیرد. معاون توسعه کارآفرینی و اشتغال وزیر تعاون کار و رفاه اجتماعی همچنین، گفت: رفتار طبیعی تمدن‌ها این است که خود را توسعه دهند و تقویت کنند؛ ما در دوره‌ای به عنوان اولین امپراتوری دنیا قواعد حقوق بشری و اقتصادی خود را داشتیم؛ اخیراً سکه‌ها در ایتالیا پیدا شده است، این نشان می‌دهد که عقبه‌های فرهنگی چقدر در شناسایی یک کشور مؤثر هستند. منصوری، زبان، حقوق بشر و پول را نمادی از فرهنگ و تمدن یک کشور عنوان کرد و افزود: امروز مشاهده می‌کنیم زبان انگلیسی، زبان فراگیر دنیا

لزوم بهره‌گیری از انرژی‌های پاک در مسیرهای گردشگری

| به قلم: سهیلانورانیان |

| دانشجوی کارشناسی گردشگری دانشگاه گیلان |

(مطالعه موردی: استان گیلان)

بر حفظ محیط‌زیست و کاهش آلودگی هوا و تولید گازهای گلخانه‌ای می‌توان به ایجاد نوعی جاذبه گردشگری به این روش در استان اشاره کرد. به خصوص با وجود سدهای قدیمی و محکم که علاوه بر شهرت و معرف حضور جامعه بودن دارای ویژگی‌های طبیعی و انسانی بسیاری است که تمرکز بر آنها و رفع این مشکلات می‌تواند تأثیر بسزایی در جذب گردشگر، بهینه‌سازی مصرف انرژی، کاهش هزینه‌ها و کمک به اقتصاد انسانی داشته باشد. اما مسئله مهم‌تر در کنار توانایی این استان در این نوع تولید انرژی وجود گردشگر و بازدیدکننده بسیار در استان است که علاوه امکانات و زیرساخت‌هایی از جمله حمل و نقل، نیازهای اقامتی و وجود مجتمع‌های تفریح می‌خواهد که با حضور در یک منطقه به دنبال دارند که به دلیل آسانی استفاده از وسایل برقی بسیاری از خدمات ارائه شده در این اماکن اکثراً با برق مرتبط است؛ از سیستم گرمایشی-سرمایشی گرفته تا مسائل روزمره همچون چراغ‌های ضروری و نمایی در این اقامتگاه‌ها و وجود امکانات مهم مرتبط که همگی علاوه بر ضروری بودن بسیار پرهزینه و پرمصرف هستند. در نتیجه با در نظر گرفتن این نکات اگر بتوانیم انرژی برق-آبی را در این استان به عنوان انرژی جایگزین به روی کار آوریم، علاوه بر کاهش هزینه‌ها و حفظ محیط‌زیست توانمندی استان گیلان را نیز به طور بهینه‌ای مورد بهره‌برداری قرار داده‌ایم.

تولید این نوع انرژی بدون شک برگرفته و موثر از میزان بارندگی و رطوبت در منطقه و سطح آب استان‌ها است و با توجه به آنچه گفته شد میزان تولید این انرژی بستگی به اکوسیستم منطقه دارد پس استان گیلان به دلیل این که سرانه بارش باران بالایی دارد و سطح آب در سدهای موجود در این استان به طبع در بیشتر مواقع سال بالا است در نتیجه می‌توان به عنوان یکی از استان‌های مهم در این نوع از تولید انرژی باشد علی‌الخصوص که پروژه‌های بسیاری نیز در سال‌های اخیر تحت مطالعه و در دست ساخت مسئولان این استان در زمینه سدسازی در شهرها و مناطق مختلف قرار دارد که با توجه و لحاظ مخالفان خود فواید بسیاری در این زمینه می‌تواند داشته باشد که اگر به درستی اجرا و بهره‌برداری شود می‌تواند سودمند و در درازمدت موجب حفظ منابع آینده و خصوصاً محیط‌زیست و کاهش آلودگی و گرمای دائمی کره زمین می‌شود. استان گیلان اگر در این زمینه مدیریت شود در آینده نه چندان دور می‌تواند به یکی از بهترین مقاصد گردشگری تبدیل شده که دغدغه‌های مصرف انرژی و وجود هزینه‌های هنگفت را در صنعت گردشگری نداشته باشد.

انرژی پاک، به انرژی‌ای اطلاق می‌شود که تولید آن آلودگی و تولید گاز گلخانه‌ای در پی ندارد. به دلیل رو به اتمام بودن نفت و گاز و سوخت‌های فسیلی گرایش کشورها به سمت انرژی‌های پاک روز به روز گسترش می‌یابد. یکی از مزایای استفاده از انرژی پاک، حفظ محیط‌زیست است.

یکی از این انواع انرژی پاک، انرژی برق-آبی است که در این روش با استفاده از انرژی موجود در آب پشت سدها و انتقال آن به توربین برق تولید می‌شود. استفاده از این نوع انرژی جایگزین مزیت‌های بسیاری دارد که به برخی از آنها اشاره خواهیم کرد.

(۱) ملاحظات اقتصادی: بیشترین مزیت استفاده از نیروگاه‌های آبی عدم نیاز به استفاده از سوخت‌ها و حذف هزینه‌های مربوط به تأمین سوخت‌های فسیلی می‌شود. حتی توجه به این نکته که هزینه انرژی الکتریکی تولیدی در یک نیروگاه آبی در تغییرات قیمت سوخت‌های فسیلی مصون است؛ خالی از لطف نیست.

(۲) انتشار گازهای گلخانه‌ای: در صورتی که سوختی در نیروگاه استفاده نشود؛ در اکسیدکربن که نوعی گاز گلخانه‌ای است نیز تولید نمی‌شود. البته که عدم توجه به آسیب‌ها و معایب این نوع انرژی خارج از حیطه و نگاه علمی به این موضوع است. برای مثال پروژه‌های احداث سد اکثراً با تغییرات زیاد در اکوسیستم همراه است و آب جمع شده پشت سدها در مناطق گرمسیری مقدار زیادی گاز متان و کربنیک تولید می‌کند که حاصل پوسیدگی قسمت‌های مختلف گیاهان در زباله‌های رودخانه‌هاست و عوامل دیگری همچون جابه‌جایی جمعیت و شکست سد.

اما با همه این معایب ویژگی‌های مفید و مثبت حاصل از ایجاد سد غالب بر تصمیم‌گیری در احداث آن است. مهم‌ترین مسئله در ایجاد این نوع از سدها در یک استان فعالیت‌های وابسته به آن است زیرا علاوه بر ایجاد محیط مناسبی برای پرورش موجودات آبرزی، بخشی از امکانات مربوط به ورزش‌های آبی و جاذبه‌های گردشگری را نیز فراهم می‌کند. با توجه به آنچه تا اینجا ذکر شد با مورد مشاهده قرار دادن استان گیلان می‌توان این را دریافت که با توجه به بارندگی‌ها و بالا بودن سطح رطوبت این استان و وجود سدهای بزرگی همچون سد تاریک، سپیدرود و بیجار می‌توان گفت که در این استان قابلیت و توانمندی ویژه‌ای در استفاده از شیوه نیروی برق-آبی به جای سوخت‌های فسیلی و یا هزینه‌های حاصل از آن دارد. در نتیجه می‌توان گفت توجه و ارائه راهکار برای جایگزینی نیروی برق-آبی به سوخت‌های فسیلی در این استان علاوه

«فلسفه علم» عقب افتاده ما

پندار رایج این است که به عنوان مثال چند سال پیش آمار مقالات دانشمندان ما قابل اعتنا نبود و اکنون تعداد و رقم مقالات بسیار زیاد شده است و این سرعت رو به افزایش است و از طرفی افزایش مقالات ملاکی برای رشد علم در نظر گرفته شده است! گویی عرصه علم و پژوهش در دنیای متجدد به میدان مسابقه مقاله‌نویسی تبدیل شده که در این وضع مقالات روز به روز افزایش می‌یابد بدون این‌که بدانیم در توسعه علمی کشور چه نقشی را ایفا کرده است. به همین صورت باید بدانیم که در این وضع بحرانی علم در کشور، ما به کدام مسیر در حرکت هستیم؟ بدیهی است که اگر علم رونق و نشاط پیدا کند تعداد مقالات هم افزایش می‌یابد اما افزایش تعداد مقالات به معنی رونق و رشد و توسعه اقتصادی و همچنین شتاب در شناخت غرب و تجدد نیست. به زبان ساده‌تر بعضی از دانشمندان ما نگاه علمی را رها کرده و به علم به عنوان «قدرت» می‌نگرند.

فلسفه علم رسمی ما نیز، به جای این‌که در ماهیت و بسط تاریخی و شرایط احکام و قضایای علمی بپردازد به بحث در مبادی علوم اکتفا کرده و با نگاهی ذهنی به علم می‌نگرد. به عبارتی ساده‌تر دانشجویان و دانشمندان این حوزه به جای پرداختن به فلسفه علم و پرسش‌ها و مسائل اصلی توسعه فقط در پی نوشتن جزوات و پس دادن حفظیات خود در پایان یک ترم تحصیلی هستند. به همین صورت ما با جزوه‌نویس‌های آوانگاری مواجه شده‌ایم که واو به واو سخنان اساتید را در کلاس می‌نویسند که در این صورت و عدم تأمل چگونه می‌توان گفت از لحاظ علمی به پیشرفت و توسعه دست یافته‌ایم؟ پس باید برای برون‌رفت از این بحران باید دریابیم که در آغاز دوران ما چه تحولانی در علم پدید آمده و این علم چگونه بسط و توسعه یافته است؟ اما چرا مردمی که در خارج از اروپا و امریکای شمالی به سر می‌بردند تا پایان قرن هجدهم از این علم بی‌اطلاع بودند و پس از آن‌که به آن رو نمودند اکنون با دشواری‌هایی مواجه شده‌اند. به همین جهت می‌بایست بدانیم که پژوهشگر باید از لحاظ معاش خیال آسوده داشته باشد تا بتواند در مسائل اصلی علم غور کند و در عین حال از روحیه سوداگری به دور بماند. دانشمند جهان توسعه نیافته و نه آوانگاردهای جزوه‌نویس باید از روحیه

سوداگری و تعدی علم به جهان قدرت به دور بمانند تا از این جهت راهی برای توسعه و علم باز کند. در غیر این صورت اندیشه همواره درجا خواهد زد و علاوه بر دور شدن از منطق جهان جدید به چهل و نادانی سوق پیدا خواهد کرد.

اما از دیگر سو عدم اختصاص دادن بودجه پژوهش و همچنین مشکلات اقتصادی ناشی از عدم معیشت کافی دانشمند دلیل موجه و مستندی بر کناره‌گیری از رشد و پیشرفت و توسعه علمی نخواهد بود، چراکه می‌شناسیم و می‌دانیم کشورهای زیادی در چند دهه گذشته حتی با خاک یکسان گشتند اما به لطف توان و تلاش خود کشورشان را بازسازی کردند و اکنون قطب صنعت و توسعه و زبانزد دیگر کشورها هستند. بنابراین تا زمانی که روحیه «طلب» وجود نداشته باشد و دانشمند نخواهد، دست‌یافتن به توسعه تمنای بی‌پهوده و حتی محال است. در نتیجه انداختن مشکلات به گردن دیگران یا حتی ایدئولوژی و جناح‌بندی‌های سیاسی نه تنها، منتهی به پیشرفت و توسعه علمی نیست که حتی به ضرر آن تمام خواهد شد (تحلیلی که منافاتی با این ندارد که سیاستمداران اندیشه با غرض‌ورزی تأملات را نابود کنند). از طرفی دانشمندان جهان توسعه نیافته بدون روش به سراغ علم می‌روند و به حدی این مورد را سهل می‌انگارند که گویی اکنون علم در اختیار است و به راحتی می‌توان آن را اتخاذ نمود. اکنون می‌بایست با زبانی رسا از دانشمندان و دانشجویان طلب نماییم و بدون اغراق و با توان و قوت از آنها بخواهیم که گزارشی جامع از وضعیت علم در کشور تهیه کنند تا از همین مجرا هم مجموعه کوشش‌ها و تلاش‌ها روشن شود و هم این‌که بدانیم در کجای مسیر توسعه علمی قرار گرفته‌ایم؟ همچنین در تکمیل این طلب می‌توان گفت بدون این‌که استعدایی در کار باشد و بدون شک تا قومی، ملتی و کشوری احساس نیاز و طلب نکند به پژوهش و دست‌یافتن به روش علمی بر نمی‌خیزد. لذا طلب و خواستن و نیاز به دانایی آغاز علم است.

زمانی که دانشمند آنقدر با حیرت در برابر جهان مواجه نشده است که بخواهد در پی طلب باشد چگونه می‌توان گفت وجود خود و کشور را نیازمند به علم تصور کرده است؟ به علاوه، دست یافتن به قدرت و سودای تجاری‌سازی علوم بر این بحران دامن می‌زند که گویی علم، ابزاری است، و دانشمند از این رهگذر می‌بایست به قدرت دست پیدا کند.

پژوهش یگانه راه توسعه

حیطه و عرصه اندیشه وادی لجبازی و انتقاد برای سرتگون کردن افراد و اندیشمندان نیست و اگر این گونه می‌اندیشیم باید تذکر پیدا کنیم که انتقادهای هم در جهت تکمیل اندیشه و توسعه کشور است. پس اکنون باید از شعارهای کهنه و منسوخ عبور کرده و وادی اندیشه را سر و سامان دهیم تا ببینیم وضعیت علم در کشور چگونه است؟ ما باید بدانیم که آنچه اکنون در کشور ما علم خوانده می‌شود از کجا و چگونه پدید آمده و در زندگی مردمان چه اثری داشته و اکنون دچار چه وضعی است؟

| به قلم: مهدی خورسند - سردبیر |

شد، بلکه دانشمند اگر نداند که باری سنگین بر دوش دارد خود یکی از موانع راه توسعه خواهد بود. اگر ارسطو درست می‌گوید که بشر در ذات خود طالب علم است، پس چرا اکنون این روحیه طلب فراموش شده است؟ در ضمن چیزی که یونانیان را به طلب فراخوانده بود همان نیست که ما اکنون داعیه‌دار آن هستیم. دانشمند اگر توسعه می‌خواهد و اگر در پی این است که سهمی در توسعه علمی داشته باشد باید خواب را بر خود حرام کند و در تحقق و طلب علم مصلحت کشور را در نظر آورد. مگر نه این است که تاریخ، این گونه افراد را به چشم خود دیده است؟ مگر اندیشمندان دوره طلوعه اسلامی و همچنین دانشمندان غربی پیش از ظهور اسلام از دیار خود و در جهت فراگیری کوچ نمی‌کردند و خطرات راه را بر جان نمی‌خردند که سهمی در افزایش دانش و پیشرفت علمی داشته باشند؟ لذا شکی نیست که تا قومی نیاز و احساس به علم و پژوهش پیدا نکنند راه پیشرفت گشوده نخواهد شد. بدین جهت شاید در آستانه ورود به عرصه جدیدی از علم و پژوهش باشیم اما بدون هیچ گونه تردیدی به علم و پیشرفت علمی نیازمند هستیم و تا این احساس نیاز به جان نرسد و با تار و پود جان آمیخته نشود چیزی در وجود ما برانگیخته نخواهد شد. چنان که در عالم اسلامی فضای علم و تحقیق فراهم آمد. در دوره رنسانس هم صورت دیگری از بینش و طلب زنده شد. بنابراین علم منتظر نمی‌ماند که تمام شرایط تحقیق مهیا و حاضر شود و آنگاه دانشمند کار تحقیق را آغاز نماید. در این صورت تحقیق تابع سیاست هم نیست چرا که اگر در کشوری روحیه و استعداد تحقیق و پژوهش وجود نداشته باشد اگر تمام بودجه کشور را هم صرف آن کنند نتیجه مطلوب حاصل نخواهد شد. از همین وجهه علم خریدنی نیست، بلکه رسیدنی است و در این صورت اگر همان امری هم که در اختیار است از روی بازی‌های تجاری به سوداگری تبدیل شود ورطه خطرناکی در انتظار آینده کشور خواهد بود.

نیاز امروز ما: پژوهش معطوف به عمل حول تجدد

لذا با گفتاری منطقی می‌توانیم نشان دهیم که مسئله ما در مسیر تجدد چیست؟ در این اثنا به دور از ایدئولوژی‌های سیاسی کشور ما در راه توسعه اقتصادی و اجتماعی قرار گرفته است، و از همین جهت نیاز به پژوهش حس

از همین روی است که هرکس مدح و ستایش علم را به جای می‌آورد به صورت الزام منطقی دوستدار علم و دانش نیست و به پیشرفت آن خدمتی نمی‌کند. بلکه حتی شاید سخن به مشهورات عادی و معمولی روزمره بپردازد. لذا داوری می‌نویسد: «اشخاص و مردمان زیادی هستند که از علم دم می‌زنند در حالی که خود هیچ گونه تعلقی به آن ندارند». این دست از افراد در کشورهای توسعه نیافته کم نیستند، افرادی که منتظر ایجاد فرضیه و تئوری علمی هستند تا از همین روی خلاهای سیاسی خود را با الفاظ موهوم، بی‌معنی و دهن پر کن پوشش دهند.

سیاستمدارانی که در شعار خواهان تجدید و در حقیقت حتی به عاملان نظری توسعه توجهی ندارند. اهل علم شعار و حرف نمی‌خواهند. اهل علم نیازمند رفاه و آسایش و دوری جستن از ایدئولوژی‌های سیاسی هستند که بدون اتهام علم‌ستیزی حسب سیاست‌های راهبردی در برنامه‌های توسعه کشور بتوانند به رشد علمی و پژوهش کشور کمک نمایند. این گفتار و این نوشتار حرف و سخنی نیست که از زبان اندیشمندان تراوش کرده باشد، بلکه دغدغه اصلی بزرگان کشور است، اما گویا سخنان و هشدارهایی که در جهت توسعه علمی شنیده می‌شود به راحتی سهل انگاشته شده و آنقدر گردن‌ها زیر یوغ تجارت علمی بزرگ شده است که سخنان اثری ندارد. بنابراین اگر وضع به همین منوال ادامه پیدا کند باید به گونه‌ای دیگر و برخورد قاطع و جدی‌تری صورت پذیرد. مگر کشور و توسعه علمی که برای آن خون‌ها ریخته شده است بازیچه عده‌ای معدود است که هرگونه می‌خواهند با آن رفتار کنند؟ مگر کشور با افراد سر شوخی دارد که بودجه‌های اختصاص یافته به علم و پژوهش را صرف بازی‌هایی کنند که در آن هیچ سودی نیست؟ مگر ترس از خدا معنایی ندارد؟ مگر بزرگان کشور بدون هدف و بدون جهت درباره روند کنونی توسعه علمی هشدار می‌دهند؟ مگر دانشمندان بی‌جهت هشدار می‌دهند که تعداد مقالات ملاکی برای توسعه علمی نیست؟

همه این پرسش‌ها باید و باید به صورت آگاهانه در آگاهی مردم گنجانده شود تا همه بدانند که نسل‌های بعدی هم باید زندگی کنند. گویی سدکنندگان راه توسعه نمی‌خواهند که بر حقانیت ایمان آورند و عمل درست انجام دهند و از همین رهگذر بازگشتی نیکو داشته باشند. اما مشکل به همین نقطه ختم نخواهد

هنوز آن را نشناخته‌ایم چگونه می‌تواند تحول پذیرد؟ گویا همچنان مسائل را سهل می‌انگاریم و بر این خیال هستیم که می‌توان بنیان اندیشه‌ای را که ۲۵۰۰ سال بر کشور فرمانروایی می‌کرده است و می‌کند در عرض یک شب و یک سال، با مبادی خود سازگار نماییم. اکنون هم کسی در پی این نیست که ساز مخالفت بر سر زند، بلکه اندیشه اصلی این است که اول گودال نهال فراهم شود، سپس در پی آوردن درخت برآییم. در غیر این صورت نهال نوپا به زودی خشک خواهد شد و تمام آرزوها بر باد خواهد رفت، شاید این واقعیات به مذاق قشری‌نگران خوش نیاید اما واقعیتی است

می‌شود. ما نزدیک به صد سال است که با تفکر غربی آشنا شده‌ایم، اما همچنان در این وادی گرفتار هستیم که این فرصت مهیا نشده است تا نسبت خود را با غرب و تجدد و توسعه علمی بسنجیم. اصلاً آیا راه توسعه و پیشرفت همان راهی است که غرب آن را طی کرده است؟ و اگر چنین است ما اکنون در کدام قسمت راهی هستیم که غرب آن را پیمود؟ آیا ما باید مسیر تجدد را چنانچه غرب پیمود بپیماییم یا مسیر دشوار ما مختصات خاص خود را دارد؟ این پرسش‌ها از سر پرحرفی و بوالهوسی انتخاب نشده است، بلکه نشان‌دهنده راه و گشاینده می‌باشد.

اما به راستی راه همانی نیست که غرب آن را طی کرد، اساس عقلی و نظری اندیشه غربی بنیادی بود که فیلسوفان آن را بنا نهادند؛ از همین جهت صورت اولیه طرح بهشت زمینی از قرن ۱۵ به بعد رواج پیدا کرد، و تا زمانی که بحران بورژوازی شدت یافت آرزوی عالم و بهشت زمینی و صلح و بیمرگی مطرح شده بود. آنها تفکر را با عهده‌ی جدید آغاز کردند، به عنوان مثال جیوردانو برونو را در آتش سوزاندند و از همین رهگذر در جهت توسعه علمی جان خود را مایه قرار دادند.

علم و تکنیک و توسعه اخذ شدنی نیست و نمی‌توان آن را از جایی گرفت. علم و توسعه را بر در خانه ما نیاورده‌اند که بخواهیم در پذیرش آن تردید کنیم و در پی تحول آن برآییم. علمی که

داده است؟ آیا سند راهبردی پیشرفت و توسعه، مطابق با برنامه‌های اول تا ششم توسعه موفق بوده است؟ آیا فرهنگستان علوم هم، مانند اداره‌های کاغذانگار هر روز ساعت ۸ صبح پژوهشگرانی را به خود می‌بیند که منتظر هستند ساعت ۴ بعد از ظهر شده و کارت بزنند و خارج شوند؟ و فردا و فرداهای دیگر نیز این چنین تا صد سال دیگر نیز بگذرد؛ و این نیز بگذرد؟ داوری اردکانی، پیش از دیگران، خود باید پاسخگو باشد که چندگام از «راه دشوار تجدد» را که مکرراً از آن سخن گفته است، به عهده گرفته و پیموده است؟ گویا قدرت تکنیک چشم همگان را کور کرده است و آنهایی هم که می‌اندیشند یا به بازی‌های سیاسی متهم می‌شوند یا توان رفتن از آنان گرفته می‌شود. همانند کسانی که در آفتاب نشسته‌اند و منتظر رسیدن سایه هستند. گویا وصل توسعه بسیار دور از دسترس است که قومی آن را به تلاش و کوشش به دست می‌آورند و قومی دیگر دستیابی به آن را بازیچه تقدیر می‌دانند. انتخاب توسعه با خودمان است و این جز با روحیه طلب به دست نخواهد آمد و گذر از شعارهایی که باید چنین و چنان کنیم.

**قومی بجد و جهد گرفتند وصل توسعه
قومی دگر حواله به تقدیر می‌کنند**

که با آن مواجه هستیم. دکتر رضا داوری اردکانی در پی نگرستن به علوم انسانی و تجدد و همچنین غرب‌شناسی صرفاً فقط طرح مسئله نموده‌اند. اما پس از گذشت ۴۰ سال هنوز روشی فرضیه‌مند و گزارشی جامع از وضعیت توسعه کشور و نحوه آشنایی با غرب در اختیار قرار نداده‌اند. گویی ملاک و هارمونی توسعه کشور فقط در حد شعار باقی مانده است، با گفتن «باید این کار انجام شود» مشکلی حل نخواهد شد. فرهنگستان علوم به عنوان داعیه‌دار توسعه آیا گزارشی جامع از وضعیت علم در اختیار قرار

M A D E I N

راهکارهای اشتغال در روستاها

اگردآوری: شیمابالایی

این گونه مواد و محصولات مورد نیاز خود را از دیگر کشورها تامین کنند تا محیط زیست شان سالم باقی بماند.

۵. توسعه روستایی تنها از طریق توسعه زیرساخت های عمرانی و ارایه خدمات اجتماعی محقق نمی شود بلکه نیازمند اشتغالزایی درآمدزا برای روستاییان و تسريع توسعه فرهنگی آنان (در مقابل جذابیت های فرهنگی اجتماعی شهرها) است .

۶. ساماندهی ساختار سلسله مراتب سکونتگاه های کشور بسیار ضروری است . باید روستاهای مرکزی تر بزرگتر و دارای امکانات بیشتر، روستاهای کوچک تر و پراکنده اطراف خود را پوشش دهند و این روستاها از طریق شهرک ها یا شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ و در نهایت کلانشهرها ارتباط یابند. ممکن است در این فرآیند بسیاری از مناطق دورافتاده تر یا غیرقابل دسترس که طبق روند موجود در حال تخلیه و نابودی هستند، نیز از چرخه خارج و ساکنان آنها به دیگر روستاها یا مناطق جدید کوچ داده شوند.

۷. باید با ارایه خدمات اجتماعی و اقتصادی مناسب در نقاط واسطه همچون روستاهای مرکزی، شهرک ها و شهرهای کوچک، از مهاجرت مستقیم روستاییان به شهرهای بزرگ جلوگیری کرد. به علاوه وجود نقاط ملی باعث می شود که بسیاری از روستاییان علاوه بر حفظ کار خود در روستا از زندگی شهری نیز برخوردار و حتی دارای کسب و کار جدیدی در آن نقطه واسطه در کنار شغل روستایی خود

۱. بدون وجود یک راهبرد کلان توسعه و توسعه اقتصادی مشخا، نمی توان توفیق چندانی در توسعه روستایی و توسعه کارآفرینی در روستاها به دست آورد. بنابراین باید تمرکززدایی یکی از مهم ترین و اساسی ترین سیاست های کلان توسعه کشور باشد.

۲. راهبرد توسعه اقتصادی کشور باید بخوبی جایگاه روستاها و رویکرد توسعه روستایی مطلوب را مشخص کند و برای آن ارزش و اهمیت کافی قایل شود، برای مثال نمی توان با انتخاب یک راهبرد صنعتی شدن (همچون کشور ما که توسط وزارت صنایع و معادن معرفی شده است) به توسعه روستایی و کشاورزی دست یافت.

۳. توسعه روستایی معادل توسعه کشاورزی نیست . توسعه کشاورزی باید به عنوان زیر مجموعه توسعه روستایی تلقی شود. به علاوه کشور نباید تنها بر توسعه کشاورزی متمرکز شود چون نمی توان انتظار داشت که توسعه کشاورزی به توسعه روستایی منتهی شود.

۴. بهترین راهبرد توسعه روستایی، ترکیبی از رویکرد ساختارهای سلسله مراتبی پایدار و بهره برداری بیشینه از زمین و منابع طبیعی نیست . جالب است که بدانیم بسیاری از کشورهای پیشرفته (همچون آلمان) به کنترل و محدودسازی کشاورزی و استفاده از جنگل ها و مراتع خود پرداخته اند و بیشتر مایل هستند

نیاز صنایع دستی، به وفور در مناطق روستایی موجود است، ضمن آنکه نیازمند دانش فوق العاده یا فناوری سطح بالایی نیست. این صنایع، زمینه اشتغال مناسبی نیز برای زنان (به عنوان قشر عظیمی از جمعیت روستایی) محسوب می شود و از یک طرف، آنان را از فضای خانه دور نمی کند و از طرف دیگر، با شرایط جسمانی و روحی آنان سازگاری بیشتری دارد.

۱۲. صنعت گردشگری (توریسم) نیز از دیگر صنایع فرهنگی محسوب می شود که زمینه رشد فوق العاده ای در مناطق روستایی دارد. طبیعت زیبای مناطق روستایی همراه با جاذبه های سنتی، زمینه مورد علاقه گردشگران داخلی و خارجی محسوب می شود. توسعه این صنعت که با هزینه قابل توجهی همراه نیست، در حاشیه خود باعث توسعه کسب و کار خواهد شد.

۱۳. خدمات زمینه اشتغالی است که بخش در حال رشدی در اکثر کشورهای جهان محسوب می شود به گونه ای که بسیاری از اندیشمندان، اقتصاد نوین را اقتصاد خدماتی می نامند. بخش خدمات زمینه بسیار مستعدی برای اشتغالی دارد چون در یک اقتصاد روبه رشد و پویا، نمی توان هیچگونه محدودیتی برای توسعه خدمات در نظر گرفت. در کنار آن خدمات زمینه مناسبی برای خلاقیت و نوآوری افراد محسوب می شود. بخش عمده ای از کارآفرینی ها در حوزه خدمات اتفاق می افتد. خدمات اجتماعی، بهداشتی، فنی، آموزشی، تجارت، اقتصادی و مالی و ارتباطی از جمله مهمترین زمینه های قابل توسعه و اشتغالزا در مناطق روستایی هستند. مشارکت دولت در این زمینه می تواند تسهیل کننده و تسریع کننده فرآیند توسعه خدمات در روستاها باشد.

۱۴. دولت می تواند با برنامه ریزی، طراحی و اجرای طرح های مختلف برای ارایه خدمات دولتی در مناطق روستایی، زمینه اشتغالی و کارآفرینی فوق العاده ای را در روستاها ایجاد کند که حوزه آن بسیار گسترده است، از جمله امور اداری، اقتصادی، انتظامی، بیمه و تامین اجتماعی، مراقبت از محیط زیست، حفظ و توسعه مراتع و جنگل ها. استخدام نیروهای کاری در این زمینه ها باید به صورت محلی انجام پذیرد و تا حد ممکن به بخش خصوصی واگذار شود. این امر از طرف دیگر، باعث کاهش حرکت و مهاجرت روستاییان به شهرها برای دریافت اینگونه خدمات خواهد شد. تحقق دولت الکترونیکی در سطح روستاها، چشم اندازی مطلوب برای آینده است که اکثر کشورها در حال حرکت به سمت آن هستند.

شوند که این موضوع زمینه افزایش درآمد و رفاه آنان را فراهم می سازد. ۸. نباید تنها توسعه روستایی و توسعه کارآفرینی روستایی را در بافت خود روستا تصور کرد، بلکه باید به آن به صورت ملی نگاه شود. به همین دلیل از مهم ترین راهکارهای توسعه کارآفرینی و اشتغالی در مناطق روستایی می توان به ایجاد شهرک های کسب و کاری اشاره کرد. این شهرک ها با ایجاد فضای مناسب برای رشد کسب و کارها و کارآفرینی باعث رشد شرکت ها و بنگاه های روستایی می شوند.

۹. در اکثر کشورهای جهان، نسبت جمعیت روستایی به جمعیت کل کشور در حال کاهش است بطوری که در اغلب کشورهای پیشرفته این مقدار زیر ۱۰ درصد است. جدای از مسائل مربوط به روند رشد طبیعی شهرنشینی در تمام جهان، علت اصلی این کاهش، محدود بودن ظرفیت تولید مناطق روستایی (به خصوص در حوزه های مربوط به کشاورزی) است. با صنعتی شدن و علمی شدن کشاورزی در کشورها، بهره وری منابع تولید روستایی نیز افزایش می یابد و در نتیجه (در درازمدت) نیازمند نیروی انسانی کمتری است. این روند خود به خود باعث افزایش بیکاری و کاهش درآمد روستاییان دارای زمین و امکانات کمتر می شود. به همین دلیل یکی از راهبردهای اصلی اشتغالی در مناطق روستایی، حرکت به سمت صنایع و فعالیت های غیرکشاورزی است. اینگونه کسب و کارها در چند حوزه اساسی صنایع تبدیلی، صنایع فرهنگی، خدمات و امور دولتی قرار می گیرند.

۱۰. صنایع تبدیلی از جمله مهمترین زمینه های توسعه کشاورزی، توسعه روستایی و توسعه اشتغالی در روستاها است. وظیفه اصلی این صنایع، فراوری محصولات کشاورزی و دامی روستا و تبدیل آنها به کالاهایی نهایی تر و با ارزش تر است که اغلب در صنایع و کارخانه های شهری انجام می شود. انجام این فعالیت ها در روستاها یا نواحی اطراف روستاها باعث خلق ارزش افزوده بیشتر در این مناطق و تحریک تولید می شود. به علاوه کیفیت و دوام در کنار آن محصولات نیز افزایش می یابد و قدمی روبه جلو در راستای تحکیم امنیت غذایی کشور برداشته می شود. ۱۱. صنایع فرهنگی از جمله صنایع ریشه دار در مناطق روستایی هستند و به جرات می توان گفت این صنایع روستایی بیشتر بر صنایع دستی متمرکزند. از آنجایی که روستاییان به صورت نسبی وقت آزاد زیادی (به خصوص به صورت فصلی) در اختیار دارند، اغلب در زمینه ای از اینگونه صنایع وارد می شوند. مواد اولیه مورد

۲۰. فرهنگ سازی از مهم ترین و زیربنایی ترین اموری است که باید برای توسعه روستاها و توسعه کارآفرینی در آنها صورت گیرد. کارآفرینی نیازمند فرهنگ خاصی است که پرورش آن بسیار سخت و نیازمند تلاشی طولانی مدت است. توانایی درک تغییرات و کشف فرصت ها، مشارکت و مسئولیت پذیری، مخاطره پذیری و مخاطره جویی، از عناصر اصلی سازنده این فرهنگ هستند و نمی توان تنها با انجام برنامه های کوتاه مدت و ضربتی به آنها دست یافت. بهترین راهکارهای توسعه فرهنگ کارآفرینی در روستاها، ارتقای «سواد کارآفرینی» روستائیان از طریق برنامه های آموزشی و ترویجی مختلف است.

۲۱. سه راهبرد اساسی برای توسعه کارآفرینی روستایی وجود دارد: اول، جذب کسب و کارها از دیگر مناطق (به خصوص مناطق شهری) به روستاها، که در مجموع و از نگاه ملی چندان مفید نیست. دوم، حفظ و توسعه کسب و کارهای موجود از طریق سیاست های حمایتی که در اغلب موارد سیاستگذاران و مدیران کشور به آن توجهی نمی کنند. سوم، حمایت از ایجاد و تولد کسب و کارهای جدید از دل خود مناطق روستایی که اغلب مدنظر قرار دارد اما نیازمند برنامه ریزی منسجم و درازمدت است.

۲۲. به نظر نمی رسد هیچ گروهی مستعدتر از فارغ التحصیلان روستازاده برای امر کارآفرینی روستایی باشد. ایجاد شرایطی مناسب برای فعالیت و جذب این افراد به فضاهای روستایی از مهمترین مسائل پیش روی مدیران توسعه روستایی است. از دیگر اهداف موردنظر می توان به موارد زیر اشاره کرد: ایجاد شهرک های کسب و کاری، ایجاد مراکز رشد روستایی و پارک های کارآفرینی، اعطای تسهیلات و امکانات به آنها، ارایه آموزش های کارآفرینی به آنها، ایجاد آموزشگاه های مختلف، ایجاد مراکز آموزشی، تحقیقاتی و علمی در مناطق روستایی مستعد و تقویت ارتباطات اینگونه مراکز با روستاها.

۲۳. ایجاد فضای مدیریت مشارکتی در روستاها و همراه کردن آنان در تصمیم گیری های صورت گرفته در مورد آنان از جمله مهمترین سازوکارهای توسعه روستایی و بسط کارآفرینی است. روحیه مشارکت جویی در توسعه منطقه خود، از مهمترین الزامات و محرک های کارآفرینی روستایی به شمار می آید که از طریق بسط مردم سالاری در سطح روستاها ناشی می شود. شوراها از مهمترین سازوکارهای این امر هستند. کمک به ایجاد تعاونی ها و مشارکت در فرآیند تکامل و موفقیت آنان از مهمترین اقدامات دولت ها محسوب می شود.

۱۵. «رویکرد خوشه ای» به توسعه، نگرش جدیدی است که سیاستگذاران و برنامه ریزان توسعه در کشورهای مختلف به کار می گیرند. نگاه جامع و منسجم به مسائل و کل فضای مربوط به یک مقوله، مدیران را در اجرای برنامه های توسعه با موفقیت بیشتری همراه می سازد. توسعه روستاها بر مبنای توسعه خوشه های صنعتی، خوشه های فناوری و خوشه های دانش روستایی، راهکار مناسبی برای توسعه روستاها و توسعه کسب و کارهای روستایی است.

۱۶. اکثر کشورهای جهان بویژه کشورهای پیشرفته در حال حرکت به سمت ایجاد جامعه دانش بنیان، جامعه یادگیرنده و جامعه اطلاعاتی هستند. جامعه دانش بنیان و جامعه یادگیرنده دو روی یک سکه هستند که از مسیر تشکیل و تکامل یک جامعه اطلاعاتی می گذرند. اقتصادهای دانشی و اطلاعاتی نیازمند نیازها و مقدماتی هستند که اگر از آنها غفلت شود اقشار روستایی از جمله آسیب پذیرترین گروه در آن خواهند بود.

۱۷. توسعه فناوری های مناسب و اشاعه آنها در مناطق روستایی نقش بسزایی در توسعه کسب و کارها دارد. توسعه فناوری های زیستی و فناوری های اطلاعاتی و ارتباطی باعث افزایش توانمندی های نوآوران و کارآفرینان روستایی و شهری برای فعالیت در روستاها خواهد شد. اشتغال به این فناوری ها، موجی عظیم از فرصت های اشتغال را به مناطق روستایی سرازیر می کند.

۱۸. ادغام فناوری های سنتی موجود در مناطق روستایی کشور با فناوری های نوین و پیشرفته راهکار مناسبی برای پیشرفت و روزآمد شدن محصولات و کالاهای ساخت روستا است. بسیاری از محصولات سنتی را می توان با ابزارها و تجهیزات نوین تولید یا آنها را با فناوری های جدید همراه کرد. این امر باعث بقای صنایع سنتی فعلی و در مواردی توسعه بازار روبه اضمحلال آنان خواهد شد.

۱۹. توسعه فناوری، امید رویکرد مناسبی برای ارتقای کیفیت و زندگی روستاییان است. این مفهوم که اولین بار توسط «راشمی مایر» (اندیشمند و آینده پژوه هندی) مطرح شد، تصریح می کند که توسعه کشورهای در حال توسعه و ورود به عصر فراصنعتی تنها از مسیر صنعتی شدن و الگوهای توسعه کلاسیک تجویزی غربی نمی گذرد. بسیاری از کشورهای توسعه نیافته (بویژه در مناطق روستایی) می توانند با به کارگیری مجموعه ای از فناوری های نرم و اثربخش که هزینه سرانه اندکی دارند، در دسترس هستند و باعث آلودگی محیط زیست نمی شوند، یک مسیر «توسعه اقتصادی نرم» را بپیمایند.

مدیرعامل صندوق کارآفرینی امید:

استارت‌آپ‌های خلاق برای توسعه اقتصاد روستا فعال می‌شوند

مدیرعامل صندوق کارآفرینی امید استارت‌آپ‌ها را نماد واقعی اقتصاد خلاق دانست و از تشکیل کمیته‌ای مشترک به منظور استفاده از ظرفیت استارت‌آپ‌های خلاق برای توسعه روستاها خبر داد. اصغر نوراله‌زاده مدیرعامل صندوق کارآفرینی امید در نشست هم‌اندیشی شناسایی و به کارگیری ظرفیت اکوسیستم استارت‌آپی در حوزه کسب و کارهای روستایی، گفت: برای آنکه بتوانیم از ظرفیت اقتصاد خلاق در اقتصاد روستا استفاده کنیم باید ارزش افزوده بیشتری از خلاقیت و ذهن افراد به دست آوریم.

تشکیل کمیته مشترک با استارت‌آپ‌های خلاق روستایی

وی ادامه داد: امروز فناوری‌های نوین و استارت‌آپ‌ها نماد واقعی اقتصاد خلاق هستند و ما در گام نخست می‌خواهیم کمیته مشترکی را با همکاری استارت‌آپ‌هایی روستایی ایجاد کنیم و به عنوان کارگزار معاونت توسعه روستایی ریاست جمهوری، وزارت ارتباطات و استارت‌آپ‌ها ایجاد کنیم تا نشستهای مشترکی داشته باشیم و از ظرفیت اقتصاد خلاق برای توسعه روستاها بهره‌مند شویم. نوراله‌زاده افزود: برای استفاده از فناوری‌های نوین در محیط‌های روستایی نیازمند فرهنگسازی و توسعه و ترویج این فرهنگ هستیم و برای تحقق این امر از ظرفیت حوزه روستایی جهاد و معاونت روستایی ریاست جمهوری استفاده می‌کنیم و استارت‌آپ‌های روستایی هم باید در بحث فرهنگسازی به کمک بیایند و مستندات خود را ارائه دهند.

استفاده از ظرفیت استارت‌آپ‌ها برای بازارسازی محصولات

روستایی

مدیرعامل صندوق کارآفرینی امید گفت: به منظور بهره‌مندی از ظرفیت استارت‌آپ‌ها برای بازارسازی، برندسازی و فروش نیازمند بسته‌بندی و لجستیک هستیم. ما باید فناوری ایجاد کنیم و عرضه محصولات روستایی را در دستور کار قرار دهیم ولی این کار به یک پلت فرم نیاز دارد که برای عرضه و برندینگ و بسته‌بندی محصول فکر کند.

وی تاکید کرد: در صورتی که کار نیازمند حمایت مالی باشد باید در نشستهای مشترکی که برگزار خواهیم کرد به طور شفاف اعلام شود تا آن را پیگیری کنیم. به گفته نوراله‌زاده مدل کسب و کاری که قرار است به مردم نشان داده شود باید مشخص شود تا مردم ارائه خدمات را احساس کنند و از طراحی کار رضایت داشته باشند.

اقتصاد ایران تا ۲۰۳۰ به سمت مشاغل خدماتی می‌رود

سامه ابتهاج مشاور صنایع خلاق معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی نیز در این نشست از حرکت ایران به سمت مشاغل خدماتی خبر داد و گفت: بر اساس پیش‌بینی مکنزی ایران از سال ۲۰۲۱ تا ۲۰۳۰ به سمت مشاغل خدماتی می‌رود

لذا باید برنامه‌ریزی‌های ما در حوزه اقتصاد روستا به سمت مشاغل خدماتی و خلاق باشد.

وی گفت: معتمد در حوزه روستایی اعم از کشاورزی یا گردشگری باید صنایع وابسته به آن را هم در کنارش ببینیم یعنی زمانی می‌توانیم بگوییم که زنجیره ارزش گردشگری در حوزه روستاها و کل کشور کامل شده که صنایع وابسته‌اش را در نظر گرفته باشیم چرا که ممکن است اشتغالزایی حاصل از صنایع وابسته به گردشگری و کشاورزی نظیر بسته‌بندی، ارزش افزوده و فراوری محصول بیشتر از اشتغالزایی این حوزه‌ها باشد.

فرش ایرانی‌ترین کالایی که رقیب جهانی ندارد!

مشاور صنایع خلاق و فرهنگی معاون وزیر کار تحریم را فرصت مناسبی برای توسعه اقتصاد روستا دانست و افزود: در حوزه صنایع دستی و صنایع فرهنگی و حتی صنعت فرش که ایرانی‌ترین کالا به شمار می‌رود و رقیبی در جهان ندارد می‌توانیم از ظرفیتهای موجود برای توسعه اقتصاد روستا استفاده کنیم و معاونت فرهنگی و اجتماعی وزارت کار این آمادگی را دارد که با همکاری صندوق کارآفرینی امید در راستای تحقق این امر گام بردارد. به گفته وی، با ورود افراد خلاق و کارآفرین به اقتصاد، کیفیت خدمات افزایش و هزینه‌ها کاهش می‌یابد و فرصتهای شغلی بسیاری ایجاد می‌شود.

افتتاح بنیاد ملی فناوری‌های فرهنگی

ابتهاج توسعه بازار را مهمترین دغدغه استارت‌آپ‌ها عنوان کرد و گفت: اگر بازار را توسعه دهیم افراد خلاق و کارآفرین می‌توانند وارد شوند؛ بنابراین باید تلاش کنیم تا بازار از انسجام و ساماندهی لازم برخوردار شود و با استفاده از فناوری‌های نوین و ایده‌های نو اقتصاد روستا را متحول کنیم.

محمد عبده ابطی، مدیر رسته فناوری اطلاعات «طرح توسعه کسب‌وکار و اشتغال» پایدار وزارت کار نیز در این نشست از افتتاح رسمی بنیاد ملی فناوری فرهنگی خبر داد و گفت: در بخش خدمات جدید کسب‌وکار باید محصولات روستایی را به یک بازار و مجموعه بزرگتر وصل کنیم و آمادگی داریم از هر مجموعه‌ای که یک نهاد پشتیبان کسب و کار ایجاد کند، حمایت کنیم.

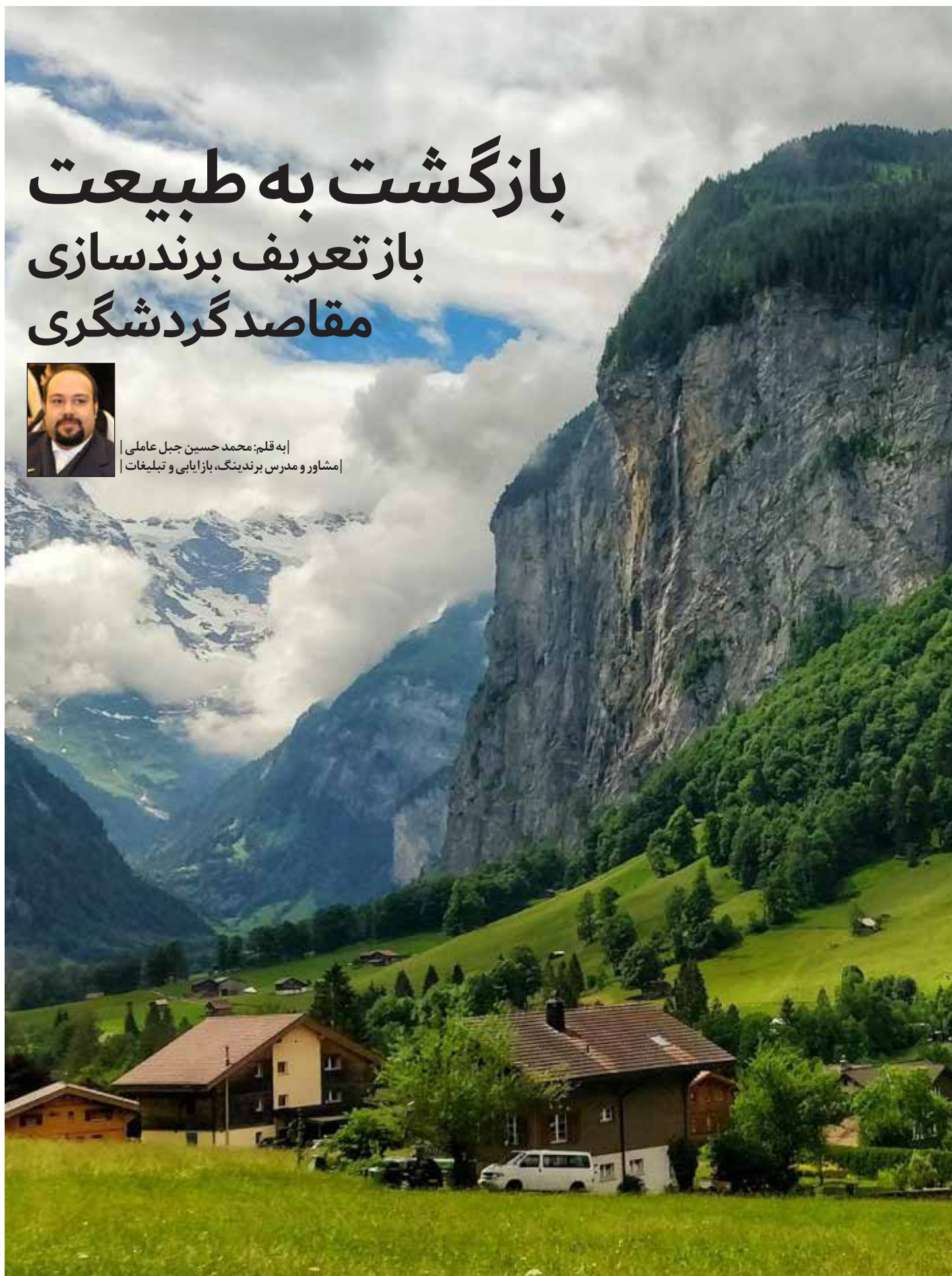
بازگشت به طبیعت

باز تعریف برندسازی

مقاصد گردشگری

| به قلم: محمد حسین جبل عاملی |
| مشاور و مدرس برندینگ، بازاریابی و تبلیغات |

سالهای دور بشر در دامان طبیعت زندگی می کرد و همزیستی مسالمت آمیزی با طبیعت داشت، معنای گردشگری به صورت تفریحی بسیار محدود بود و غالب انگیزه های گردشگری از جنس تجاری یا ضرورت های سیاسی و انسانی بود، رقبت خاصی به تفریح و تفرج در مکان های دیگر کمتر چون جاذبه خاصی وجود نداشت و تقریباً جاذبه های موجود در جامعه بشری به صورت یکسان تعریف گردیده بود، با شکل گیری هرچه بیشتر جوامع شهری فاصله بشر با زندگی طبیعی کمتر شد و قید و بندهای جامعه شهری او را از طبیعت دورتر نمود به همان نگاه میزان جاذبه های شهری به مدد هنرمندان و معماران بیشتر شد و بشر از زمانی که حمل و نقل خود را ساده تر نمود میزان سفرهای خود را بیشتر نمود تا امروز به مفاهیم گردشگری برسد و در قرن بیستم این صنعت به اوج خود برسد و به عنوان یکی از سه صنعت در آمد ساز جهان بدل شود.

در دهه های اخیر مهمترین جاذبه های گردشگری سازه های بشر ساز ، پاساژ ها و مراکز تفریحی لوکس و سایر سازه های بشری در کنار بناهای تاریخی و موزه ها بوده است ، اما در دهه اخیر و با ظهور بیشتر شبکه های اجتماعی و گسترش فضای اینترنت ، تنگ تر شدن زندگی شهری و آلوده بودن شهرها ، انسانها دوباره به یاد طبیعت افتاده اند و انواع سفرها به مقصد طبیعت دوباره اوج گرفته است و انواع مختلفی پیدا نموده است، این موضوع به سمتی رفته است که امروز شاخه ها متفاوتی از گردشگری مانند تورهای سلامتی ، ورزش و مراقبه در طبیعت ، تورهای تصفیه بدن با طبیعت ، تورهای انواع درمان های طبیعی ، تورهای پرند نگری ، تورهای سافاری در پارک های حفاظت شده و دیدن حیوانات مختلف ، تورهای گونه شناسی گیاهی و بسیاری از تورهای دیگر مشابه آن به عنوان الویت های گردشگری قرار گرفته اند که این به معنی رونق بیشتر این سبک از صنعت گردشگری خواهد بود.

با تغییرات ذائقه گردشگری در دهه گذشته پیش بینی جدی برای توسعه و تغییر ذائقه جدی انتخاب مقاصد گردشگری صورت می پذیرد که نیازمندی شناساندن و برندسازی جدیدی برای مقاصد گردشگری است و پیش بینی می گردد که جاذبه های مبتنی بر طبیعت الویت بیشتری را در این رابطه داشته باشند ، به همین دلیل تمرکز برندسای و تبلیغات گردشگری به این سمت حرکت خواهد نمود، در بسیاری از موارد گردشگری طبیعت محور با گردشگری سلامت نزدیکی زیادی پیدا می نماید، در ادامه به معرفی ۴ رسته اصلی از این مقاصد مبتنی بر طبیعت خواهیم پرداخت:

اقامت گاه های طبیعی

شاید اولین حسی که از تجربه یک جاذبه طبیعی در ذهن افراد شکل بگیرد این است که از زندگی شهری فاصله ای بگیریم و مثل نیاکانمان تجربه آرامش در درون طبیعت و تورهای طبیعی را تجربه نماییم، از فضای شهری فاصله بگیریم و در درون طبیعت چند روزی زندگی نماییم. با این مفهوم نیاز جدیدی به مراکز اقامتی به نام کمپ های طبیعی ، بوم کلبه ها و اقامت گاه های بوم گردی شکل گرفت، این اقامت گاه ها و بوم کلبه ها به صورتی مورد پسند گردشگران قرار می گیرد که علاوه بر حفظ شرایط سنتی و فرهنگی خود بتواند امکانات با کیفیت و در کلاس هتلها را عرضه نمایند تا گردشگران نیز بتوانند تجربه متفاوت و با کیفیتی را داشته باشند.

نکته مهم این موضوع استفاده از خانه ها و املاک قدیمی و بازسازی آن است که در دنیا متداول است تا روح کهن و باستانی اماکن در آن حفظ شود و افراد بتوانند با ریشه های کهن و طبیعی موضوع نیز همزاد پنداری نماید. بعضی از این بوم کلبه ها یا را فراتر گذاشته و بسیاری از امکانات مدرن مانند رادیو و تلویزیون و کامپیوتر و اینترنت را از فضا خود حذف نموده اند ، تخت و پارچه های الیاف طبیعی قرارداده اند تا در چند روز پذیرایی مهمان ها آنها کامل در آغوش طبیعت قرار گیرند.

خوراکی های طبیعی

قسمت دوم بازگشت به طبیعت در مقاصد گردشگری تجربه غذاهای محلی کاملاً طبیعی و ارگانیک هر منطقه می باشد، این غذاها که به عنوان محصولات سلامتی و متناسب با بدن افراد به صورت کاملاً طبیعی و گاهی وحشی کشت می شوند و در روش های پخت سنتی یا با صورت خام سرو می گردند که هم برای سلامتی بسیار مفید هستند و خاصیت های درمانی دارند و هم طعم واقعی اصیل فرهنگ کهن یک سرزمین را به گردشگران منتقل می سازند. مواد غذایی و نوشیدنی ها پرمصرف ترین نیاز گردشگران است که تنوع و سلامت آن و داشتن تجربه های جدید در آن بسیار مهم و کلیدی ای است. هرچقدر تجربه طبیعی تر و بکر تر باشد موضوع جذاب تری است برای لذت بردن و اشتراک تجربه با دیگران.

زاویه دیگر این موضوع استفاده از گیاهان مختلف دارویی و دمنوش و عرقیات گیاهی است که برای دفع بسیاری از عارضه ها و معضلات جسمی و آرامش های روحی به افراد توصیه می گردد، البته بسیاری از آنها جنبه تقویتی و پیشگیری دارند و برای مصرف آن

حتماً نباید افراد دچار مریضی باشند.

جاذبه های طبیعی

در بعضی از مناطق زمین موهبت های بزرگ طبیعی وجود دارد، این موهبت ها شامل گونه های نادر زیست محیطی در یک منطقه ، رویش خاصی از گیاهان و یا قسمت های طبیعی خاص و زیبا که بعضاً باعث خواص درمانی طبیعی خاصی نیز می گردد، از این موارد می توان به انواع جاذبه های پرند نگری ، زیستگاه های حیوانات وحشی خاص ، همراهی با پستانداران وحشی گیاهخوار همزیست با بشر مانند فیل و زرافه ، انواع پوشش های جنگلی و گیاهی ، کوههای خاص و شفق های قطبی ، آسمان شب با وضوح خاص ستارگان برای موقعیت های اقلیمی مورد مثال است و در جاذبه های خاص و انواع حوضچه ها و آب گرم های درمانی، لجن های شفا بخش ، غارها و تالاب های نمکی به عنوان قسمت های طبیعی منحصر به فرد اشاره نمود.

مزیت این نقاط شناساندن و برندسازی آن منطقه به نام این جاذبه های منحصر به فرد است که می تواند سبکی از زیبایی و سلامت را با ریشه های ارتباطی خاص خود برای گردشگران به ارمغان آورد و محرک جدی برای جذب گردشگر و توسعه فضای گردشگری کشور باشد.

برنامه های سلامتی در طبیعت

در نهایت یکی از مهمترین جاذبه های بازگشت به طبیعت بازپروری بدن با تنظیم تنفس، دریافت انرژی سلامتی گیاهان و نورخورشید ، ورزش های مخصوص محلی ، منطقه ای و آیینی، فنون کهن سلامتی و هنرهای رزمی همه از جاذبه های گردشگری سلامت در درون طبیعت است. استفاده از انواع ماساژ های طبیعی ، روغن های شفا بخش و سایر فنون سلامتی و زیبایی همه راز و رمزهای بازگشت به طبیعت است که به عنوان محرک مناسبی در جاذبه های گردشگری طبیعت محور امروز جایگاه مهمی را پیدا نموده اند و بسیاری از کشورهای دنیا مخصوصاً در منطقه آسیای جنوب شرقی سرمایه گذاری زیادی را بر روی آن انجام داده اند.

موضوع مهم دیگر در بازگشت به طبیعت و گردشگری طبیعت محور استفاده از انرژی های پاک و سنتی است بصورتی که بتوانیم به کمترین آلودگی ممکن در طبیعت برسیم ، این مشوق و نگاه کمک بسیار شایانی را در توسعه و شکل دهی اجتماعی استفاده از انرژی های نوین و پاک و جایگزینی آن با سوخت های فسیلی و انرژی های آلاینده دارد که می تواند به رشد بهتر و توسعه پایدار کشور کمک شایانی نماید.

مژده شاقلائی
| دانشجوی کارشناسی گردشگری

گردشگری فرهنگی

ایرانی‌ها، هندی‌ها، کره‌ای‌ها، فرانسوی‌ها، اسپانیایی‌ها هر کدام سبک زندگی مخصوص به خود را دارند، معماری در همه جا یکسان نیست، جشن‌ها و عزاداری‌ها در جای جای جهان متفاوت است و این تفاوت فرهنگی را نشان می‌دهد و همین تفاوت است که فردی را از پاریس به آفریقا می‌کشاند برای دیدن مراسم آیینی یا به چین سفر می‌کند برای دیدن سبک معماری قدیمی یا به ایران می‌آید برای آشنایی با شیوه زندگی مردم یزد.

فرهنگ دربرگیرنده اعتقادات، ارزش‌ها، اخلاق، آداب و رسوم و عرف یک جامعه است. فرهنگ درواقع شکل دهنده جامعه و نشان دهنده جهتی است که جامعه به سمت آن حرکت می‌کند. گردشگری فرهنگی به آن بخش از جریان‌های گردشگری مربوط می‌شود که به جذابیت‌های فرهنگی اشاره دارند. جاذبه‌های فرهنگی خود به دو بخش ملموس و نا ملموس تقسیم‌بندی می‌شوند. بخش ملموس که منظور همان موزه‌ها، اماکن تاریخی و... هستند. و بخش ناملموس که برگزاری مراسم‌ها و نوع معیشت را در بر می‌گیرد. سابقه این نوع از گردشگری هم به مدت‌ها قبل باز می‌گردد، گراند تورها را می‌توان نقطه شروع این نوع خاص از گردشگری دانست. گراند تور یک سنت گردشگری بوده که در قرن‌های ۱۷ و ۱۸ میلادی در اروپا رواج داشته است. هدف اولیه این تورها فراهم آوردن امکان تحصیل برای افراد جوانی بود که از ثروت و موقعیت خوبی برخوردار بودند که برای بازدید از مراکز فرهنگی اروپا به کشورهای فرانسه، آلمان، اتریش و به خصوص ایتالیا فرستاده می‌شدند. اما کم‌کم عنصر مهم بازدید از مکان‌های دیدنی به آن اضافه شد. افرادی که در این تورها شرکت می‌کردند از مکان‌های قدیمی، کلکسیون‌های هنری، خانه‌های معروف، سالن‌های تئاتر و کنسرت‌ها دیدن می‌کردند. همچنین خرید و جمع‌آوری صنایع دستی مانند نقاشی، مجسمه و دست نوشته در این سفرها مرسوم گردید.

گردشگری فرهنگی در سیاهکل

شاید برای بسیاری از افراد نام سیاهکل و دیلمان ناآشنا باشد و یا دور از ذهن باشد ما که به دنبال گردشگری فرهنگی در این منطقه باشیم دلیلش شاید این باشد که گردشگران این منطقه را با کوهستان‌هایش و همچنین وجود جنگل‌ها می‌شناسند که در تابستان مکان مناسبی برای گذراندن تعطیلات است.

سیاهکل و دیلمان همچون دیگر نواحی مستعد ایران قابلیت رشد فراوانی در زمینه گردشگری فرهنگی را دارند، آثار تاریخی که در این نواحی وجود دارد خود مهر تاییدی بر وجود فرهنگ غنی این منطقه است. از کاروانسرای تی‌تی که متعلق به دوره صفویه است تا حمام تاریخی دیلمان که به دوره ایلخانیان می‌رسد همچنین قلعه و برج گرماور که متعلق به دوره پیش از اسلام، ساسانیان است. سفال که صنایع دستی خاص این منطقه است و سیاهکل با داشتن چندین کارگاه جزو پیشتازان این زمینه است. همچنین برگزاری هرساله مراسم مذهبی علم و اچینی در شاه شهیدان دیلمان گردشگران فراوانی را به این منطقه می‌کشاند، معماری این منطقه هم نباید از یاد برد. همه می‌دانیم گذران یک شب در خانه‌های ییلاقی چقدر می‌تواند لذت‌بخش باشد.

اگر به گونه‌ای گردشگری فرهنگی در این منطقه رشد پیدا کند که مردم در اولویت قرار گیرند مسلماً نه تنها شاهد از بین رفتن فرهنگ این منطقه نیستیم بلکه حتی می‌توان این انتظار را داشت که این منطقه تبدیل به منطقه خاص گردشگری فرهنگی شود.

همه به این موضوع واقفیم که فرهنگ بخش جدانشدنی هر جامعه است، فرهنگ این منطقه چیزی جز اصالت را به خاطرمان نمی‌آورد نگذاریم فرهنگ‌های جدید باعث فراموشی یادگار گذشتگانمان شود. گردشگری اصولی می‌تواند راه نجات باشد.

فرهنگ دربرگیرنده اعتقادات، ارزش‌ها، اخلاق، آداب و رسوم و عرف یک جامعه است. فرهنگ درواقع شکل دهنده جامعه و نشان دهنده جهتی است که جامعه به سمت آن حرکت می‌کند. گردشگری فرهنگی به آن بخش از جریان‌های گردشگری مربوط می‌شود که به جذابیت‌های فرهنگی اشاره دارند. جاذبه‌های فرهنگی خود به دو بخش ملموس و نا ملموس تقسیم‌بندی می‌شوند. بخش ملموس که منظور همان موزه‌ها، اماکن تاریخی و... هستند. و بخش ناملموس که برگزاری مراسم‌ها و نوع معیشت را در بر می‌گیرد. سابقه این نوع از گردشگری هم به مدت‌ها قبل باز می‌گردد، گراند تورها را می‌توان نقطه شروع این نوع خاص از گردشگری دانست. گراند تور یک سنت گردشگری بوده که در قرن‌های ۱۷ و ۱۸ میلادی در اروپا رواج داشته است. هدف اولیه این تورها فراهم آوردن امکان تحصیل برای افراد جوانی بود که از ثروت و موقعیت خوبی برخوردار بودند که برای بازدید از مراکز فرهنگی اروپا به کشورهای فرانسه، آلمان، اتریش و به خصوص ایتالیا فرستاده می‌شدند. اما کم‌کم عنصر مهم بازدید از مکان‌های دیدنی به آن اضافه شد. افرادی که در این تورها شرکت می‌کردند از مکان‌های قدیمی، کلکسیون‌های هنری، خانه‌های معروف، سالن‌های تئاتر و کنسرت‌ها دیدن می‌کردند. همچنین خرید و جمع‌آوری صنایع دستی مانند نقاشی، مجسمه و دست نوشته در این سفرها مرسوم گردید.

بیشتر آثار ثبت شده در فهرست یونسکو جزو آثار فرهنگی هستند و همچنین سازمان جهانی گردشگری WTO اعلام کرده است که ۳۷ درصد از گردشگران جهانی را گردشگران فرهنگی تشکیل می‌دهند و این درصد سالانه رو به افزایش است به همین دلیل توجه به این نوع از گردشگری روز به روز بیشتر می‌شود. با توجه به این نکته که توریسم فرهنگی به دنبال صنایع دستی، مراسم‌های سنتی، بازدید از مکان‌های تاریخی است و ایران کشوری است با پیشینه تاریخی و فرهنگ‌های مختلف که هر کدام جذابیت‌های خاص خود را دارند، می‌توان این انتظار را داشت که با برنامه‌ریزی درست ایران تبدیل به قطب گردشگری فرهنگی شود.

گردشگری یک اصل مهم در توسعه کشورهای درحال توسعه مانند ایران است، با در نظر گرفتن ظرفیت‌های گردشگری فرهنگی موجود در ایران رشد این نوع از گردشگری می‌تواند فرصتی بزرگ

دکتر مونسان خبر داد

۱۵۰۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری در گردشگری

وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی گفت:
«۱۵۰۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری در بخش گردشگری قم در حال انجام است
که باید به رونق گرفتن گردشگری ترکیبی منجر شود»

اگردآوری: علیرضا کیوانفرد

مونسان ادامه داد: «جا دارد دولت و مجلس حمایت‌های بیشتری از این حوزه به عمل آورند چرا که صنایع‌دستی نمود عینی تحقق اقتصاد مقاومتی است. در حوزه صنایع‌دستی جوانان خوش ذوق فعالیت می‌کنند و توانسته‌اند کارهای بسیار زیبایی ارائه دهند».

ایران میزبان ۸ میلیون گردشگر خارجی

مونسان در پاسخ به سوال خبرنگار دیگری در خصوص وضعیت ورود گردشگران خارجی به ایران، افزود: «خوشبختانه در ۱۰ ماهه اخیر حدود ۸ میلیون گردشگر خارجی وارد کشور شدند که ارزآوری هم برای ما داشته است، البته در یکی دو ماه اخیر اتفاقاتی افتاد که تأثیراتی را نیز در این حوزه گذاشت اما به‌طور حتم از این حوادث عبور خواهیم کرد و روند گردشگری کشور رو به رشد خواهد بود». وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی ادامه داد: «در آستانه نوروز ۹۹ هستیم به طور حتم در تعطیلات نوروز مردم به مناطق مختلف کشور خواهند رفت من توصیه‌ام به هموطنان عزیز این است که توزیع سفر داشته باشند و سفر تنها به یک مقصد خاص خلاصه نشود و با توجه به ظرفیت‌هایی که در تمام استان‌های کشور وجود دارد در نوروز ۹۹ به استان‌های مختلف سفر کنند».

سفر ایمن و بانشاط در نوروز ۹۹

وی ادامه داد: «یکی از موضوعاتی که باید در نوروز ۹۹ به آن تأکید کنم این است که حسب دستور رئیس‌جمهوری محترم در خصوص فراهم آوردن شرایط سفر ایمن و بانشاط در نوروز امسال تمام ظرفیت‌ها برای سفر ایمن و بانشاط هموطنان به کار گرفته شده و امسال به طور حتم یک نوروز متفاوت را خواهیم داشت. مونسان گفت: «یکی از موضوعات مهمی که در نوروز امسال به آن تأکید فراوانی داریم عدم افزایش قیمت در تمام حوزه‌های گردشگری از جمله هتل‌ها و اماکن اقامتی است. برنامه‌ریزی کردیم که هیچ‌گونه افزایش قیمتی وجود نداشته باشد که حتی بخش خصوصی این قول را به ما داده‌اند که در نوروز برای مسافران و گردشگران تخفیف‌هایی را نیز در نظر بگیرند. بنابراین نوروز به هیچ عنوان بهانه‌ای برای گران کردن قیمت‌ها نیست. امسال سفری ارزان، ایمن و بانشاط را هموطنان انجام خواهند داد». وی در ادامه صحبت‌های خود و در پاسخ به سوال یکی از خبرنگاران در خصوص حجم سرمایه‌گذاری‌ها در حوزه گردشگری گفت: «خوشبختانه باید عرض کنم که ۲۴۵۰ پروژه در حوزه گردشگری در حال حاضر در حال انجام است که بیش از ۵۰۰ پروژه هتل‌هایی با ستاره‌های بالا هستند و این نشان‌دهنده که حوزه گردشگری همچنان فعال است و آینده‌ای روشن دارد».

دکتر علی اصغر مونسان عصر شنبه در حاشیه افتتاح طرح‌های گردشگری قم به مناسبت دهه فجر در جمع خبرنگاران، بیان کرد: «حضور گردشگر بیشتر در این استان موجب رونق، نشاط و درآمد بیشتر خواهد شد». وی خاطرنشان کرد: «وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی آمادگی دارد از محل صندوق توسعه ملی برای حل مشکل واحدهای راکد گردشگری قم تسهیلات ارائه دهد». مونسان ابراز کرد: «سرمایه‌گذاران گردشگری علاوه بر استفاده از منابع دولتی باید آورده‌های خود را به موقع برای پیشبرد پروژه‌ها هزینه کنند».

او گفت: «دولت از طریق صندوق توسعه ملی ۷۵ درصد از تسهیلات بهره‌برداری و افتتاح طرح‌های گردشگری و اقامتی را تقبل می‌کند». وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی اظهار کرد: «با طولانی‌تر شدن بهره‌برداری از پروژه‌های اقامتی هزینه‌های تمام شده آنها افزایش می‌یابد». وی تصریح کرد: «با افتتاح طرح‌های گردشگری قم وضعیت تخت‌های رفاهی این استان نسبت به گذشته مطلوب‌تر شده است». مونسان ابراز کرد: «تنوع طرح‌های افتتاح شده قم قابل قبول بود و در هر سه بخش گردشگری، صنایع‌دستی و میراث فرهنگی طرح‌های اشتغال‌زای امیدوارکننده‌ای در این استان به بهره‌برداری رسید». وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی اظهار کرد: «با بهره‌برداری از طرح‌های متنوع گردشگری قم ظرفیت این استان در جذب گردشگران داخلی و خارجی بهبود خواهد یافت».

۲۰ پروژه گردشگری قم با اشتغال‌زایی ۴۸۱ تن و اعتبار بالغ بر ۲۰۴۱ میلیارد ریال در دهه فجر با حضور وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی و استاندار قم افتتاح شد و به بهره‌برداری رسید.

فعالیت ۲۴۵۰ پروژه نشان‌دهنده آینده روشن صنعت گردشگری

است

مونسان همچنین در حاشیه برگزاری سیزدهمین نمایشگاه بین‌المللی گردشگری و سی‌وسومین نمایشگاه ملی صنایع‌دستی، در جمع خبرنگاران درخصوص جایگاه صنایع‌دستی در اقتصاد کشور گفت: «بخش صنایع‌دستی کشور به لحاظ کیفیت و به لحاظ تنوع محصول به شدت ارتقا یافته است. از حدود دو سال پیش طرح تجاری‌سازی صنایع‌دستی را آغاز کردیم و در این دو سال انصافاً این ارتقا را دارم می‌بینم و امروز در این نمایشگاه شاهد حضور محصولات با کیفیت هستیم». وی افزود: «سال گذشته در مجموع صادرات رسمی و چمدانی موفق به صادرات ۶۰۰ میلیون دلار صنایع‌دستی شدیم که البته هدف‌گذاری ما برای ۲ میلیارد دلار است. در فاز اول قصد داریم به یک میلیارد دلار و در فاز نهایی به ۲ میلیارد دلار صادرات صنایع‌دستی دست پیدا کنیم».

نقش گردشگری در معرفی پتانسیل‌های اقتصادی مناطق بومی

|به قلم: نیما مشیری لنگرودی|
|کارشناس مدیریت جهانگردی|

به خاطر آلودگی‌های زیست‌محیطی امروزه بسیار مورد توجه است. این صنعت در حقیقت تبدیل به یکی از مهمترین ملاک‌های توسعه و درآمدزایی مناطق بومی در برنامه‌ریزی گردشگری محسوب می‌شود و برنامه‌ریزان بر ایجاد اشتغال و خودکفایی در جوامع بومی از راه این صنعت حساب ویژه‌ای باز کرده‌اند و همچنین گردشگری با ارتقای جنبه‌های فرهنگی و اقتصادی، تاثیر شگرفی بر رشد و پیشرفت جامعه داشته است. به همین منظور بسیاری از کشورها از این صنعت در راستای برون‌رفت از معضله‌ها و مشکل‌های جامعه و ایجاد فرصت‌های شغلی استفاده می‌کنند. این امر باعث آن شده است که بسیاری از مناطق بومی رشد اقتصادی خود و خروج از بیکاری را در گردشگری بیابند.

گردشگری به عنوان دومین صنعت سودآور جهان همچنین به عنوان یکی از امیدبخش‌ترین فعالیت‌ها مورد توجه بسیاری از مناطق بومی قرار گرفته است. بسیاری از برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران توسعه از فعالیت‌های گردشگری به عنوان رکن توسعه پایدار یاد می‌کنند. زمانی که شرایط برای توسعه گردشگری بین‌المللی مناسب نباشد، توسعه گردشگری داخلی به ویژه مناطق بومی می‌تواند نقش بسزایی داشته باشد. به طور کلی می‌توان گفت گردشگری جایگاه ویژه‌ای در توسعه مناطق جغرافیایی دارد. بسیاری از کشورهای در حال توسعه از گردشگری به عنوان منبع اصلی درآمد، اشتغال و توسعه زیرساخت‌های مناطق بومی یاد می‌کنند. دلیل این امر آن است که گردشگری صنعتی درآمدزا و با صرفه اقتصادی بسیار زیاد است که

در اقتصاد جامعه بومی است. جامعه محلی به صورت مستقیم و غیرمستقیم از راه گردشگری کسب درآمد می‌کند راه مستقیم را می‌توان به فروشندگی محصولات کشاورزی و اجاره‌دهنده خانه به گردشگران اشاره کرد. غیرمستقیم آن هم به دلیل افزایش درآمد با ورود گردشگر از راه تزریق پول به چرخه اقتصادی روستا اشاره کرد.

در اثر رفت و آمد گردشگران یک جامعه بومی دارای شهرتی می‌شود که این شهرت باعث ایجاد یک برند تجاری می‌شود. مانند شهرستان تفت که بر اثر رونق گردشگری همگان امروزه به نام شهر انار می‌شناسند. این شناخت خود عاملی است که باعث شود جامعه بومی دست به تولید بیشتر آن محصول کند و به این کار نداشته باشد که قیمت خرید محصول در جامعه پایین است چراکه ورود گردشگر باعث جبران این خسارت می‌گردد.

با ورود گردشگر به مناطق بومی خود به خود بازارهای محلی و هفتگی رونق پیدا کرده و جامعه محلی با میل و پشتکار بیشتری در صدد حفظ و توسعه این خرده‌فروشی بر می‌آیند. به دلیل آن که دست دلال‌ها کوتاه شده و سود بیشتری به جامعه محلی می‌رسد. همچنین اختلاف قیمتی که در این بازارها با سایر نقاط وجود دارد می‌تواند تعداد زیادی از گردشگران را جذب کند و باعث رونق کسب و کار در جوامع بومی شود.

حضور خود گردشگران در مناطق بومی برای دیدن جاذبه‌های طبیعی- تاریخی خود دارای اهمیت است. از این جهت این حضور گردشگران اهمیت دارد که گردشگران برای استفاده از امکانات در مناطق بومی مثل اقامت، حمل و نقل، آب آشامیدنی، خوردن غذاهای محلی و حتی میوه‌های محلی و... پول می‌پردازند. این پول باعث ایجاد مازاد بر تولیدی می‌شود که یک فرد روستایی می‌توانست کسب کند. به علاوه حضور گردشگران باعث ایجاد شغل در فصل‌های غیرکشت می‌شود و ایجاد شغل‌های جدید در منطقه می‌کند. رونق گردشگری باعث ورود سرمایه‌داران به منطقه می‌شود. رونق گردشگری زمینه گفت‌وگو میان جامعه محلی و سرمایه‌گذار غیرمحلی را فراهم می‌کند. این حضور فقط عاملی در رشد زیرساخت‌های گردشگری نیست بلکه با ورود این سرمایه‌گذاران صنایع تبدیلی هم در مناطق بومی ایجاد می‌شود.

ورود گردشگر و تمایل برای کسب تجربه جدید، باعث شناخت فرهنگ و هنر جامعه بومی می‌شود و در این راستا تولید صنایع دستی افزایش می‌یابد. همچنین باعث انتقال هرچه بهتر آداب و سنن بومی به گردشگران می‌شود و در راستای آموزش این مسائل برای جامعه محلی شغل جدیدی ایجاد شود مثل آموزش صنایع دستی و هنرهای بومی و همچنین هر منطقه گیاهان درمانی مخصوص به خود را دارد که با رونق صنعت گردشگری باعث می‌شود این طب سنتی معرفی شود و رونق بگیرد.

صنعت گردشگری در فضای روستایی یکی از عوامل مهم در توسعه پایدار روستایی است و دلیل این امر را می‌توان این دانست که صنعت گردشگری با احیای حیات روستایی و معرفی توان‌های اقتصادی روستاییان باعث افزایش کیفیت زندگی آنان می‌گردد. از این رو پیدا کردن و تبیین قابلیت‌های سکونتگاه‌های روستایی و اولویت‌بندی آنان اهمیت ویژه‌ای دارد. در واقع می‌توان گفت که توسعه روستایی و توسعه گردشگری دو رکن مکمل هم هستند و با توسعه هر کدام می‌توان تاثیر مثبتی بر دیگری برجا گذاشت. در ایران به تاثیراتی که گردشگری نواحی روستایی می‌تواند بر توسعه اقتصادی برجا گذارد توجه زیادی نشده است. دلیل این امر را می‌توان وابستگی شدید بر درآمد ارزی حاصل از صادرات نفت دانست. اما با توجه به صنایع درآمدزا و ارزآور همانند گردشگری می‌توان تراژدی اقتصاد تک محصولی را پایان داد و در راستای توسعه پایدار کشور گام مهمی برداشت.

در سال‌های گذشته بسیاری از برنامه‌ها و طرح‌هایی که برای توسعه جوامع روستایی طراحی شده بودند شکست خورده و سطح درآمد در جوامع روستایی طی دهه‌های اخیر افول کرده و همچنین افزایش نرخ بیکاری و خروج نسل جوان تحصیل کرده از جامعه روستایی سبب به مخاطره افتادن توسعه نواحی روستایی شده است. با توجه به اینکه در کشورمان حدود ۳۰ درصد جمعیت در مناطق روستایی زندگی می‌کند و کشاورزی نمی‌تواند به تنهایی اشتغال و درآمد کافی برای جمعیت روستایی فراهم آورد، تلاش برای گسترش گردشگری روستایی به منظور توسعه اقتصادی و اجتماعی روستاها امری ضروری است.

گردشگری روستایی یکی از انواع گوناگون گردشگری به حساب می‌آید و شامل تمام فعالیت‌های که می‌توان در محیط روستایی انجام شود را در بر می‌گیرد. درآمد و اشتغال از مقوله‌های مهم کشاورزی هستند که به عنوان شاخص‌های مهم گردشگری روستایی نیز مطرح می‌شوند. همان‌جور که شارپلی و باتلر اشاره کرده‌اند گردشگری روستایی می‌تواند نقش بسیار مهمی در متنوع‌سازی اقتصاد روستایی داشته باشد. از جمله عواملی که گردشگری روستایی باعث آن می‌شود، بهبود زیرساخت‌ها و ایجاد فرصت‌های شغلی جدید در کنار اشتغال‌های کلاسیک می‌باشد. گانون در سال ۱۹۹۴ اشاره کرده است که توسعه گردشگری در نواحی روستایی می‌تواند زمینه‌ساز رشد اقتصادی، تنوع بخشی اقتصاد روستایی، ایجاد اشتغال و در آمد، کاهش مهاجرت‌های خارجی و امکان جمعیت‌پذیری، بهبود زیرساخت‌ها و موارد دیگر در مناطق روستایی شود.

اما سوال اساسی که شکل می‌گیرد آن است که گردشگری چگونه می‌تواند سبب معرفی پتانسیل‌های اقتصادی مناطق بومی شود:

گردشگری شاخه‌های گوناگونی دارد و هر شاخه به سبک خود توانایی جذب گردشگرانی را برای یک منطقه دارد. گردشگری پول و افراد را از مراکز به سمت روستاها و جاذبه‌های طبیعی می‌کشد و این خود عاملی در ایجاد بازده مضاعف

گروه مطالعات سرمایه گذاری های صنعتی

ارائه خدمات آموزشی و مشاوره
در زمینه امکان سنجی پروژه های
سرمایه گذاری بر اساس فرمت
سازمان توسعه صنعتی ملل متحد

Feasibility Study

دوره های آموزشی
نرم افزار کامفار

مطالعات
بازار

ارزش گذاری

مطالعات
مالی

تهیه طرح های
توجیهی

COMFAR.org

پن

پایگاه مناقصات و مزایدات کشور

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

تنها پایگاه اطلاع رسانی مورد تایید سازمان های معتبر

کسب اولین نماد اعتماد الکترونیکی
از وزارت بازرگانی و وزارت صنایع

تهیه و ارسال اسناد مناقصه ها و هر گونه مرسولات اسنادی
از سراسر کشور (۴۸ تا ۱) ساعت با کمترین هزینه

www.parsnamaddata.com